





FS rundballehekk

- gir minimalt fôrspill

Med dobbel rist og tett bunn er FS rundballehekk en hygienisk løsning som gir mindre fôrspill. Kjegleformet bunn gjør at ballen «deler» seg, og dermed blir det ingen gjenstående rester av ballen som sauene ikke får tak i, og vi får god utnyttelse av grovfôret.

- 28 eteplasser
- Tett bunn (fungerer fint til kraftfôr)
- 1,90 m diameter utvendig ring og 1,65 m innvendig ring
- Totalhøyde 1,25 m



 www.fjossystemer.no

FJØSSYSTEMER
Bonden og dyrenes førstevalg

Hordaland Sau og Geit Årsmelding 2023

Program årsmøtet i HSG 2024	5
Sakliste årsmøtet i HSG 2024	6
Innstilling frå valnemnda	6
Arbeidet i fylkeslaget	9
Styret i HSG	10
Nemnder i HSG	12
Referat årsmøtet i HSG 2023	14
Leiar møtet 2023	22
Innspel jordbrukstingingane 2023	26
Leiarar i Hordaland Sau og Geit	28
Avlsutvalet for sau, årsmelding 2023	32
Vestland Bjøllelag SA, årsmelding 2023	36
Gjetarhundnemda, årsmelding 2023	44
Organisert beitebruk 2023	50
Årsrekneskap HSG 2023	56
Helsing frå Nortura	60
Etne Sau og Geit, årsmelding 2023	62
Lokallag med medlemstal	71
Gromsau er tildelt Eiliv Veseth	72
Kommunestatistikk for Vestland 2023	74
Statistikk geitemjølke 2023	76
Regionsoversikt	79
Julebord Stord hotell	82
Årsrapport om rovvilt	84
Etne blir NM-vertskap Saueklipping og Ullhåndtering	89

Vi har det meste til Saueholdet!



Kontakt:

Tlf: 52 81 80 60

e-mail: sms@kslagri.no

www.kslagri.no

Følg oss også på Facebook  : Europro karmøy sveis og landbruk

Program for årsmøtet i HSG 2024

Tid: 1. - 2. mars 2024

Stad: Thon Hotel Sandven, Norheimsund



Program fredag 1. mars

Kl. 16.30 Frammøte m/kaffi og rundstykke.

Kl. 17.00 – 17.45 Er ikkje klart enno

Kl. 17.45 Kampen om utmarka v/Ketil Trongmo styremedlem NSG

Kl. 20.00 Festmiddag m/ utdeling av premiar



Program lørdag 2. mars

Kl. 08.30 Registrering.

Kl. 08.45 Namneopprop, opning av årsmøtet.

Kl. 09.00 Velkomen til Kvam!

Kl. 09.30 Leiarens tale v/Reidar Kallestad

Kl. 09.45 Årsmøtet held fram med årsmøtesaker.

Kl. 10.30 Pause m/kaffi (utsjekk av hotellet).

Kl. 11.00 Nye og aktuelle saker frå NSG v/Ketil Trongmo styremedlem NSG

Kl. 12.30 Lunsj.

Kl. 13.30 Årsmøtet held fram med årsmøtesaker.

Kl. 14.45 Pause m/kaffi.

Kl. 15.00 Årsmøte held fram med årsmøtesaker

Årsmøtet slutt ca. klokka 16.00

Sakliste årsmøtet i HSG 2024

Sakliste:

1. Opning av møtet
 2. Namneopprop
 3. Godkjenning av innkalling og sakliste
 4. Val av 2 personar til å skriva under møteboka
 5. Årsmelding
 6. Rekneskap
 7. Val av leiar 2024
 - På val: Reidar Kallestad
 8. Val av styremedlemmer for 2. år
 - På val: Kjetil Rødland og Svanhild Aksnes
 9. Val av nestleiar for 2024
 10. Val av varamedlemmer til styret for 2024
 11. Val av møteleiar til årsmøtet 2025 med vara
 12. Godtgjersle til leiar og styremedlemmer for 2024
 13. Val av valnemnd for årsmøtet 2025
 14. Val av utsendingar med vara til Årsmøte NSG 2024 (5 utsendingar med 5 varautsendingar i nummerrekkefølge)
 15. Innkomne saker
 16. Søknad frå Vestland Radiobjøllelag SA om økonomisk tilskot
 17. Arbeidsplan for 2024
 18. Budsjett HSG 2024
 - Budsjett Avlsutvalet 2024
 - Budsjett Gjetarhundutvalet 2024
- Avslutning v/leiar

Innstilling frå valnemnda

Valnemndas forslag til val i Hordaland Sau og Geit 2024:

Funksjon	Namn	Region	Periode
Leiar	Reidar Kallestad	Region 4	1 år
Nestleiar	Ola Steinsland	Region 2	1 år
Styremeldem	Kato Hilleren	Region 3	ikkje på val
Styremeldem	Ola Steinsland	Region 2	ikkje på val
Styremeldem	Svanhild A. Botnen	Region 5	2 år
Styremeldem	Kristina Jordalen	Region 7	2 år
1. Vara	Mons Kjetil Vevle	Region 3	1 år
2. Vara	Lars Johan Tveit	Region 6	1 år
3. Vara	Randi Frette	Region 1	1 år

Val av møteleiar for 2025

Møteleiar Ove Holmås Region 4
Vara møteleiar Nils Inge Hitland Region 3

Godtgjersle til styret

Leiar: 26 000,-

Nestleiar: 14 000,-

Leiar Gjetarhundnemnd: 14 000,-

Leiar Avlsutvalget: 14 000,-

Møtegodtgjering etter NSG sine satsar for alle styremedlemmer og utvalsmedlemmer.

Valnemnd 2025:

Region	Namn	Vara	Periode
Region 1	Vidar Aastvedt	Kjetil Småbrekke	2 år
Region 2	John Karsten Raunholm	Kenneth Tverrfjell	2 år
Region 3	Andreas Vorland	Olaug Hove Hitland	ikkje på val
Region 4	Ole Johan Eidsnes	Odd Midtbø	2 år
Region 5	Even Øyri	Lars Norheim	ikkje på val
Region 6	Frode Tveito	Ragnar Byrkjenes	ikkje på val
Region 7	Knut Skjervheim	Jon Atle jordalen	ikkje på val

Merkand: Olaug Hove Hitland går inn som vara for region 3 då Mons Kjetil Vevle er innstilt som 1 vara til Styret.

Regionoversikt

Valnemnda vil oppfordre styret til og ta ein gjennomgang på dagens regionoversikt og ser om det kan vera fornuftig med endringar etter kommunesamanslåingar og endringar av lokal lag, til dømes at Granvin no høyrer til Voss Herad og hadde passa betre i region 7, enn region 6. Mogleg styret kan komme med eit eventuelt forslag til endring av lokallag i regionane til neste årsmøte i 2025.

Valnemnda vil oppfordre styret til og sjå om ein kan oppretta ny post i budsjettet for godtgjersle til sosiale media / heimeside redaktør, kanskje dette kan føre til enda meir oppfølging av heimesida og tilgjengelege referat.

For Valnemnda i Hordaland Sau og Geit
Andreas Vorland

TYSSE
XTREME
- for ekstra tøff, profesjonell bruk



Bladfjærer Dual Drive™ | Kraftig konstruksjon | LED Lys
| Støysvak | Helsveist varmgalvanisert understell

ATV TILHENGERE

Tysse ATV tilhenger 6012 er bygget for å tåle store ujevnheter i underlaget. Med store, kraftige hjul og aksel med pendelarm, vil du merke at en Tysse ATV henger 6012 vil opprettholde stabiliteten og gi deg god styringsevne selv på ujevnt terreng. Fordi akselen pendler uavhengig på hver side, vil hjulene alltid holde seg på bakken. Tysse ATV henger kan leveres registrert som traktortilhenger, og du kan dermed bruke den på offentlig vei.



SAUEGRIND

Sauagrind med baklem og presenning for montering på frontvegg. Skillevegg m/dør kan leveres som ekstrautstyr.

Sauegrinder leveres med disse kassemålene:
250/150/90
320/150/90
320/180/90
366/180/90



Arbeidet i fylkeslaget

Arbeidsoppgåver

Styret har hatt denne fordelinga av arbeidsoppgåver i 2023:

- Reidar - NSG, organisasjonar, organisert beitebruk og Statsforvaltar
- Kjetil - Økonomi
- Svanhild Aksnes - Heimesida/Facebook
- Kato Hilleren - Avlsarbeid
- Ola Steinsland - Medlemsarbeid
- Lars Johan Tveit - gjetarhund

Heimesida

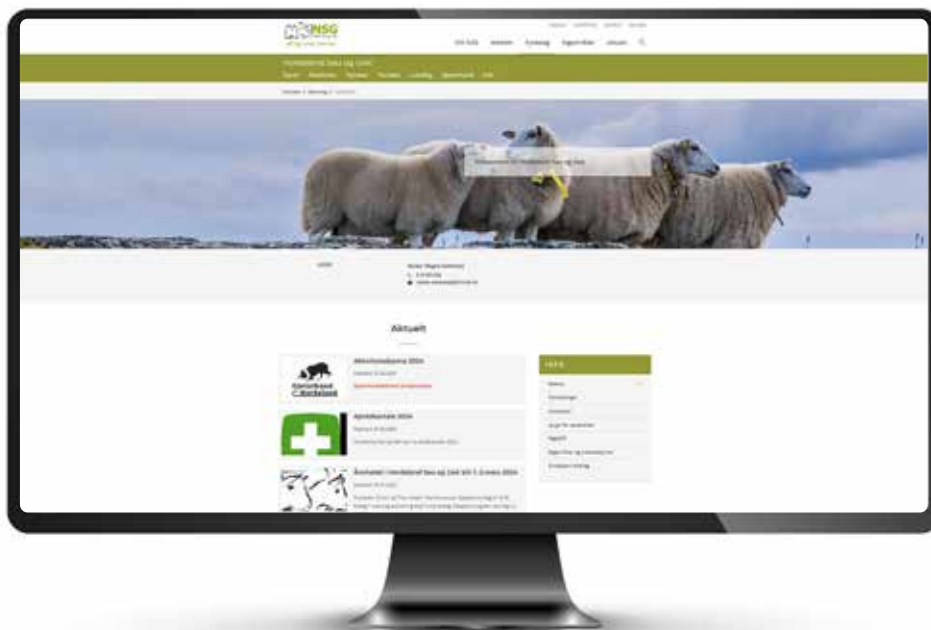
Svanhild Aksnes Botnen har ansvaret for heimesida.

Ta kontakt om ditt lokallag har info til HSG sin heimeside.



www.nsg.no/hordaland/

På heimesida finner du nyheiter, fagstoff, møtereferat, kurs og møteinnkallingar og anna stoff frå arbeidet i fylkes- og lokallaga.



Facebook

HSG har eiga Facebooksida.

www.facebook.com/groups/337959843013371

Denne sida har diverre blitt «hakket» fleire gonger.

► Takk til alle samarbeidspartnar og spesielt takk Fatland og Nortura for utsending av tekstmeldingar med påminning om aktivitetane våre.

Styret i HSG

Namn	Telefon	E-post
Leiar Reidar Kallestad	415 60 048	reidar.kallestad@online.no
Nestleiar Kjetil Rødland	911 79 771	kjetil.rodland@tverberg.com
Svanhild Aksnes Botnen	915 28 424	svanhild78@gmail.com
Ola Steinsland	918 76 370	ola.steinsland@vlfk.no
Kato Hilleren	478 02 032	kato.hilleren@outlook.com
1.vara Lars Johan Tveit	916 88 128	ljtveit76@gmail.com
2. vara Arne Grindheim	915 28 424	arne_gr@yahoo.no
3. vara Kristina Jordalen	97 531 140	kristinajordalen@live.no
Sekretær Karulf Håkull	971 65 537	karull.hakull@outlook.com Privat
		postmottakhsg@outlook.com HSG



Fra venstre Kjetil Rødland, Reidar Kallestad, Ola Steinsland, Kato Hilleren, Kristina Jordalen, Arne Grindheim, Svanhild Aksnes Botnen. Foto: Karluf Håkull.

Rekneskapen er ført av Voss Rekneskapslag.

Det har vore 8 styremøte, fysisk møte og Teams. Styret har handsama 67 saker i 2023. Til styremøta har gjetarhundnemnda og avlsutvalet, blitt kalla inn der det har vert saker som kjem under desse utvala. 1. vara til styret har møtt i styremøta.

Sakene som er vorte handsama i styret er:

- Jordbruksforhandlingane
- "Skrantesjuka" på Hardangervidda
www.nsg.no/aktuelt/beitebruk/skrantesjuka-cwd-pa-hardangervidda
- Dyrevelferdsprogram for sau
- Kjøtt i skulen
- Økonomisk støtte til Vestland Radio-bjøllelag SA
- Økonomisk støtte til klyppekurs i Hordaland
- Landsmøte i NSG
- Representantskapsmøte i NSG
- Gjetarhund
- Ull konferansar
- Vestland Bondelag
- Statsforvaltaren i Vestland, m/tema beitebruk
- Marknadssituasjonen for sau/lam
- Avlsutval HSG
- Årsmøte HSG
- Rekneskap HSG
- Budsjett HSG
- Apotekavtale
- Leiarsamling HSG
- Arbeidsplanen 2023
- Medlemstal/medlemsutvikling
- Heimesida
- Organisasjonsarbeid
- Kåring 2023
- Arbeidet i regionane
- Teams møte med lokallaga
- Kurs for nye bønder
- Dvp (dyre velferdsprogrammet)

Referata for møta ligg på heimesida.

Reidar har møtt i møte med Landbruksrådet Vestland. I tillegg digitale møter med Bondelag og Bonde- og Småbrukarlaget. NSG har hatt eit digitalt møte med fylkesleiarane ein gong i månaden. Teams møte med lokallaga og leiar i NSG Ronald Slemmen.

Lager av sau/lam

Styret har fulgt med på tilførsel av sau/lam og etterspørslel. Ved nyttår var lager av sau/lam tomme. Dette er nok eit resultat av at i 2023 blei slakta 34.000 ferre lam.

Rovdyr

Det er ikkje komt melding om tap av småfe i forhold til rovdyr. Det er meldt om tap i enkelte områder at Ørna er aktiv.



Organisasjonssjef i Norges Bondelag, Astrid Solberg

Nemnder i HSG

Avlsutvalet for sau 2024:

Namn	Utnemnt år	Til og med
Tore Atle Sørheim – leiar for 2024	2023	2025
Nils Inge Hitland	2024	2026
Mons Kjetil Vevle	2022	2024
1. vara Ingunn Hildon Teigland	2024	2024

Leiar utnemnt for eit år om gangen.

Gjetarhundutvalet for 2024:

Namn	Utnemnt år	Til og med
Audun Seilen – leiar 2024	2023	2025
Anne Gerd Nysveen	2024	2026
Stein Birger Dalland	2023	2025
Jan Tore Veland	2022	2024
Job Normann Nedrebø	2023	2024
1. vara Sidsel Neteland Linga	2024	2024
2. vara Odd Midtbø	2024	2024

Leiar utnemnt for eit år om gangen.



Hardangervidda. Foto: Gunstein Sætre..



Lam på beite i samnanger/kvam fjella. Fotograf Kato Hilleren

Årsmøtet 2023

Referat årsmøtet Hordaland Sau og Geit 2023

Tid: 24. – 25. februar

Stad: Quality Hotel Edvard Grieg. Sandsliåsen 50

1. Opning av møtet

Ove Holmås ønske alle velkomne til Årsmøte for Hordaland Sau og Geit 2023.

Leiar Reidar Kallestad sa dette i sin tale til Årsmøte:

Trivelig å så at så mange kunne møte! Ei ny tid etter pandemien. Det var eit godt jordbruksoppgjer men diverre har kostnadsveksten reist med alle tillegget. Staten har heldigvis gjett kostnad kompensasjon på ein del ting som til dømes handelsgjødse. Diverre utblir NSG sentralt frå vårt Årsmøte. Det skulle koma ein person men forfall i siste time. Dette beklagar eg! Sauetalet i Vestland (Hordaland) held seg stabilt. Ca. 2200 søker tilskot i Hordaland og ca. 3500 i Vestland. Utfordrande i sluttmarknaden.. lam blir dyrt for mange og i konkurransen med lyst kjøt tapar lammet. Men lam er blitt ein festmat og her er forbrukaren villig til å betale ein god pris. I Hordaland er det omtrent ikkje rovdyr- ørna er den som er mest utfordrande i enkelte områder. Det er ein del sauehaldarar som ikkje er medlemmer i NSG. Dette er eit arbeid som styret i HSG ha fokus på og vil ha fokus på framover.



Reidar Kallestad.

Takk til dykk som er her!

Spørsmål: Skrantesjuka? Kan du sei litt om det?

- Prøveuttak av hjortevilt.
- Restriksjonar- salteplassar
- Får ikkje ta inn nye medlemmer til beitelaga i desse områda kor det er Skrantesjuka
- Dette er store utfordringar for beitelaga.

2. Namneoppprop

Kjetil Rødland hadde namneoppprop. 37 stemmerett

3. Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak: Godkjent.

4. Val av 2 personar til å skriva under møteboka

Vedtak: Odd Midtbø og Kristina Jordalen. I tillegg til møteleiar Ove Holmås.

5. Årsmelding

Styret la fram årsmeldinga for 2022.

Det var desse spørsmåla eller kommentarane:

- **Avlsutvalet:** Dommarsamlinga, denne er svært god.
- **Gjetarhund:** God aktivitet!
- **Vestland Bjøllelag SA:** Kommentar, dette er vil vare framtida!
- **Organisert beitebruk:** Vil gjere ha tilbake den org form som var før der Fylke nå Vestland fordeler midlar til organisert beitebruk.
- **Regionar i HSG:** Skal sjå på dei om dei er rett oppsett og fungera godt
- **Kvam sitt innlegg i årsmeldinga:** Svanhild gjekk gjennom korleis Kvam Sau og Geit arbeider
- **Arbeid med lokallaga og medlemstal:** Ola Steinsland la fram medlemstala og peika på viktige punkter som må vara på plass for å få gode lokallag og nye medlemmer.

Vedtak: Godkjent.

6. Rekneskap

Kjetil Rødland la fram rekneskapen for 2022.

Spørsmål: Kunne rekneskapen vert litt meir oppsplitta slik at ein lettare kan sjå.

Spesielt på det som går til lønn?

Årsresultatet viser eit overskot på kr. 132 384.-

Vedtak: Godkjent.

7. Val av leiar 2023

På val: Reidar Kallestad.

Vedtak: Reidar Kallestad valt med 36 stemmer for eit år.

8. Val av styremedlemmer for 2. år

På val: Kato Hilleren og Oddmund Hildal. Oddmund Hildal har takka nei til attval.

Vedtak: Kato Hilleren valt for 2 år med 35 stemmer ei var blank. Ola Steinsland valt for 2 år med 35 stemmer ei var blank.

9. Val av nestleiar for 2022

Vedtak: Kjetil Rødland valt ved akklamasjon for 2023.

10. Val av varamedlemmer til styret for 2023

1. vara Lars Johan Tveit

2. vara Arne Grindheim

3. vara Kristina Jordalen

Vedtak: Alle valt med akklamasjon for eit år.

11. Val av møteleiar til årsmøtet 2024 med vara

Vedtak: Ove Holmås med Nils Inge Hitland som vara.

12. Godtgjersle til leiar og styremedlemmer 2023

Vedtak:

Forslag frå valnemnda på godtgjersle til tillitsvalde i HSG

Godtgjersle til styret Leiar: 26 000,- Nestleiar: 14 000,-

Leiar Gjetarhundnemnd: 14 000,- Leiar Avlsråd: 14 000,-

Møtegodtgjering etter NSG sine satsar for alle styremedlemmer og utvalmedlemmer

Vedtak: Einstemmig godkjent

13. Val av valnemnd for årsmøtet 2024

Instilling frå valnemnda for 2 år er:

Region 3 Andreas Vorland med vara Mons Kjetil Vevle

Region 5 Even Øyri med vara Lars Norheim

Region 6 Marius Grønlien med vara Ragnar Byrkjenes

Region 7 Knut Skjervheim med vara Jon Atle Jordalen

Det kom benkeforslag på Frode Tveito frå region 6 som medlem i valnemnda for 2 år i staden for Marius Grønlien.

Vedtak: Einstemmig godkjent

Region 3: Andreas Vorland, vara Mons Kjetil Vevle

Region 5: Even Øyri, vara Lars Norheim

Region 6: Frode Tveito, vara Ragnar Byrkjenes

Region 7: Knut Skjervheim, vara Jon Atle Jordalen

14. Val av utsendingar med vara til Årsmøte NSG 2023

(5 utsendingar med 5 varautsendingar i nummerrekkefølge).

Desse blei valt til utsendingar til Årsmøte NSG 2023:

Vedtak: Einstemmig godkjent

- Reidar Kallestad

- Kjetil Rødland

- Ola Steinsland

- Kato Hilleren

- Svanhild Aksnes

Vara:

- Lars Johan Tveit

- Arne Grindheim

- Kristina Jordalen

- Audun Seilen

- Tore Atle Sørheim

15. Innkomne saker

Det kom sak inn til HSG berre dagar før årsmøte der Vestland Bjøllelag SA søker HSG om økonomisk støtte på kr. 100 00.-. HSG diskuterte saka i styremøte dagen før årsmøte og bestemte:

Saka blei diskutert i årsmøte der ein blei einig om og forankra saka opp med lokallaga og legge denne fram som eiga sak i årsmøte 2024.w

16. Arbeidsplan for 2023

Styret la fram forslag til arbeidsplan for 2022.

Månad	Tema	Ansvar
Januar	Info heimesida (kvar veke/månad) Fokus rovdyr (heile tida) Årsmelding Apotekavtalar Jordbruksforhandlingane med NB og NSB Teams Medlemsverving (heile tida) Org kurs Styremøte	Styret Styret Styret Kjetil Styret Styret Styret Styret
Februar	Landbruksrådet Vestland Jordbruksforhandlingane med lokallaga Teams Årsmøte Quality Hotel Edvard Grieg Styremøte	Styreleiar Styret Styret Styret
Mars	Årsmøte NSG Årsmøte VB Årsmøte HBS Min side med lokallaga Fagmøte i regionane (vår- Haust)	5 utsendingar Reidar Styret Styret Styret/regionane
April/Mai	Lamming	Alle
Juni	Grillaksjonen ?	Styret/NSG
Juli		
August	Samling kåringsdommarar Vestland Fagsamling (Fjelldagar)	Avlsutvalet Styret
September	Kåring Fylkesmeisterskapen i gjetarhund	Avlsutvalet Gjetarhundnemnda
Oktober	Kåring Leiarmøte/fagsamling. (Helse) Lam i Skulen	Avlsutvalet Styret Styret
November	Oppfølging dyrevelferds program	Styret
Desember	Utnemning av nemnder i HSG	Styret
Januar 2024	Årsmelding Kurs «Nye/unge bønder»	Styret Styret
Februar 2024	Årsmøte	Styret

Vedtak: Godkjent

17. Budsjett HSG 2022

Styret la fram forslag til budsjett for 2023 med eit underskot på kr. 97 000.- Dette skal dekkast inn med midlar HSG har på konto. Dei siste åra ved Pandemi har ikkje HSG brukt mykje resursar på lokallag og vil difor styrke denne delen i 2023. Budsjettet gjelder også for Avlsutvalet og Gjetarhundnemnda.

Vedtak: Godkjent med eit underskot på kr. 97.000.- for 2023.

Inntekter	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Medlemspengar	430 000,00	430 000,00
Inntekter kåring	172 000,00	165 000,00
Kursavgift gjetarhund	12 000,00	30 000,00
Tilskot fagsamling nye/ unge bønder		50 000,00
Årleg tilskot overf.drift/avl	35 000,00	35 000,00
Årleg tilskot overf.drift/gjetarhund	35 000,00	35 000,00
Annonseinntekter	45 000,00	45 000,00
Renteinntekter	4 000,00	25 000,00
Leier møte/Fagsamling		80 000,00
Årsmøte		40 000,00
Sum inntekter	737 000,00	935 000,00

Kostnader	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Lønn	120 000,00	160 000,00
Arb.gjev.avg	17 000,00	22 000,00
Møteutgifter	20 000,00	20 000,00
Årsmøte	70 000,00	120 000,00
Årsmelding	25 000,00	28 000,00
Leiarmøte/Fagsamling	50 000,00	200 000,00
Fagmøter *	20 000,00	70 000,00
Øyremærker	7 000,00	7 000,00
Årleg tilskot drift/gjetarhund	35 000,00	35 000,00
Årleg tilskot drift/avl	35 000,00	35 000,00
Tilskot klyppekurs	30 000,00	30 000,00
Deltakaravgift gjetarhund	18 000,00	20 000,00
Kåringsklær	6 000,00	5 000,00
Rekneskap/kasserar/kontorutg.	45 000,00	45 000,00
Kontorutgifter	5 000,00	5 000,00
Bilgodtgjersle	50 000,00	55 000,00
Reiser/oppald	15 000,00	20 000,00
Diett	85 000,00	85 000,00
Reklame		5 000,00
Gåver	15 000,00	15 000,00
Div. utgifter	5 000,00	5 000,00
Sum utgifter	737 000,00	1 027 000,00

Resultat		- 92 000,00
-----------------	--	--------------------

* Fagmøter kr 70,000 er i form av tilskot til møter i regionane der lokallaga vel tema, HSG dekker utgifter inntil 10000 kr for 6 - 7 møter

Avslutning:

Reidar Kallestad avslutta årsmøte med og takka Oddmund Hildal for sitt arbeid i HSG. Reidar takkar og alle for eit godt årsmøte og for godt samarbeid med lokal-laga, nemnder/utval og styret. Reidar yngste nytt styremedlem og varamedlem velkommen. Reidar takkar og for ny tillit og vil saman med styret arbeide for det beste for småfeholdet i Hordaland.

Takk for godt møte!

Ove Holmås
Ove Holmås

Kristina Jordalen
Kristina Jordalen

Odd H. Midtbø
Odd Midtbø

Ref.

Karulf Hákuell
Karulf Hákuell

NORSKPRODUSERTE VARER FOR NORSKE FORHOLD
Tlf.: 56 34 95 00 Radøyvegen 2502 · 5937 Bøvågen · E-post: post@gaardbrukerservice.no
www.gaardbrukerservice.no

 **GÅRDBRUKERSERVICE**
LANDBRUK & MARINA AS ETABLERT I 1981



MEGET GOD
GJØDSEL-
GJENNOM-
GANG

Hullrist for sau

Hullstørrelse 15 x 55 mm. Lett sandblåst overflate for bedre/tykkere varmgalvanisering, samt litt mindre glatt for dyrene.

Laget av 4 mm stålplate. Byggehøyde 50 mm for 200 cm og 240 cm, 80 mm for lengde 300 cm.

Meget god gjødselgjennomgang, selv ved vanskelige driftsforhold.



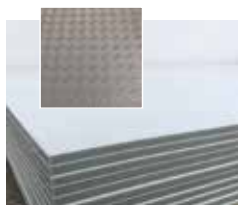
EGENPRODU-
SERT SIDEN
1981

Tverrdelt og langsgående etefronter

Vi har etefronter både med og uten stengsel. Disse har vi produsert siden 1981 med små endringer utifra erfarne saueholdere sine ønsker.

Spør oss om tilbehør til disse som f.eks forrist, bakgrind og ekstra port.

Kan også leveres med endebetjent stengsel til langsgående etefronter.



Plastplater (PE) og kjøreplater

Veggplatene er velegnet i fuktige omgivelser med krav til renhold og miljø. Glatt på begge sider. Kjøreplater (LDPE) med riller på en side for å beskytte underlag som plen, brostein, asfalt, kabler etc.

Annet

- Forhekker, rullende eller glidende med langsgående eller tverrdelt etedpning.
- Vi leverer staur og not.



Langsgående innredning med skillegrind og drivgang

Langsgående eller oppdelte eteplasser. Leveres også med halsåpning for geit.

Spesielle ønsker eller mål: Be om et pristilbud.



Strekkmetall

Alle standard bredder og lengder, i 4 mm tykkelse. Løse strekkmetallrister er et tradisjonelt sauegulv som blir mye benyttet. Kanskje også markedets rimeligste drenerende gulv.

Vi leverer både standardmål og spesialmål! Ta kontakt med oss!



Strekkmetall på stålramme

Byggehøyde 45 mm, med 4 mm strekkmetall. Leveres i lengder til og med 360 cm. Kan spesialtilpasses dersom standard mål ikke kan benyttes.

Norskproduserte lettskinner

Vi har solide norskproduserte lettskinner i alle standard lengder både med og uten krybbe, lamme-gjømmer og bøtteholdere, samt alt av festemateriell og teiner til dette.

Lager også på mål.

Se vår hjemmeside eller finn.no for flere produkter



Vi hjelper bonden til enda bedre resultater!

Fatland er Norges største private kjøttbedrift. Også i høst har vi opplevd stor etterspørsel etter lam. Vi takker våre gode leverandører for tilførselen av kvalitetslam.

Ta kontakt med oss for en hyggelig prat om våre svært konkurransedyktige priser og vilkår.

Fatland Oslo: 97 69 26 50

Fatland Ølen: 97 98 55 22

Fatland Jæren: 97 97 21 20



Fatland

www.fatland.no

Investerings og bedriftsutviklingsmidlar i landbruket – IBU midlar. Forvaltast av Innovasjon Noreg.

Innovasjon Noreg forvaltar IBU midlar og har i overkant av 150 millionar til rådvelde i Vestland fylket i 2024.

Kring 10 % av desse er satt av til utvikling av sauebruk.

Viss ein går med planer om å bygge ut sauebruket kan ein søkje om tilskot hjå Innovasjon Norge. Normalt kan ein få eit tilskot på inntil 30 % av godkjende kostnader. Viss ein driv berre med sau bør ein kome opp i nærare 100 vinterfôra sau etter utbygging. Når ein driv eit kombinasjonsbruk er det ikkje sett ei nedre grense. Lønsemd er avgjerande for drifta og for å motta tilskot. Som i alle utbyggingsprosjekt er det her òg viktig å halde byggekostnadane nede.

For utbyggingsprosjekt innan geitehald vert det normalt sett ytt eit tilskot på inntil 30 % av godkjende kostnader.

Er ein under 35 år på søknadstidspunkt og nyleg har teke over, eller kjøpt ein gard kan ein søkje om generasjonsskiftemidlar. Normalt 40 % av kostnadsoverslaget, inntil kr. 800.000, noko som forutsett ein maksimal kostnadsoverslag på 2 millionar. Ein kan her søkje om mindre ombyggingar eller utbetringar av driftsbygningar.

I 2023 løyvde Innovasjon Norge 16,7 millionar til utbygging av sauebruk i Vestland fylket. Det var 22 prosjekt som fekk løyvd tilskot som ga eit gjennomsnitt på 760.000 kr. per prosjekt. Det var likevel eit spenn mellom størt og minste prosjekt som går frå 250.000 til 1.250.000 kr. Av dei 22 prosjekt var det ca 10 bruk som totalrenoverte eksisterande båsfjøs og bygde om til sau. Der ser vi ein god del gode løysingar for sauehald framover.



Bilde frå Felleskjøpet Agri

Leiarmøtet 2023

Referat leiarmøte/fagsamling i Hordaland Sau og Geit

Tid: 27. – 28. oktober 2023

Stad: Scandic Flesland

Dag 1:

Velkommen v/leiar i HSG Reidar Kallestad

Vellkommen til alle. Beklager at program kom seint ut, er ikkje alltid like lett og få program til å gå i hop. Men ser den... dette er for kort tid!

Registrering:

Kjetil gjekk gjennom namnelista.

Gjetarhundnemnda Audun Seilen

God «guff» for tida .. mange er med.. Stor konkurranse og godt fellesskap gjer at mange vil vara med. Oppdatere og ta i bruk kontaktlista i lokallaga. Innspel: «Hund, Sau og Geit». Sjå presentasjonen på heimesida til HSG : www.nsg.no/hordaland/gjetarhund/hordaland-gjetarhundnemnd/

Avlsutvalet v/Tore Atle Sørheim

- Gjennomgang av kåringa.. 2023 er nesten lik som 2022.
- Spørsmål som er kommet opp er dagsats og km godtgjersle.
Er denne god nok i dag?
- Viser til statistikk: Sjå NSG - www.sauavl.nsg.no/karingsstatistikk_list.cfm

Valnemnda HSG for 2023

Andreas Vorland gjekk gjennom arbeidet i valnemnda.. prøver å få i gang regionane. Kommer litt lite innspel til valnemnda. Ber om mange innspel slik at valnemnda kan leggja fram eit godt forslag til årsmøte. Møte i regionane ikkje berre valnemndsarbeid, kan kombinere dette med anna aktivitet i regionane. Mons Kjetil: Kom ut med kva kompetanse som feilar i fylkesstyret.

Faginnlegg ved Knut Tore Nes Helle nestleiar

Vestland Bondelag med tema

«Framtida for sauen i Vestland»

Snakka sauen opp i Vestland Fylke, er ei politisk næring. Sauekalenderen, er ikkje lett å kombinera med organisasjonsarbeid.

Samarbeid med andre næringar, som t.d. vindparken i Fitjar.

Rødt kjøtt - klima eller næringspolitikk?

Jordbruksforhandlinger, kom med innspel.

Så innlegget i sin heilheit på HSG sin heimeside:

www.nsg.no/hordaland/info/fagartikklar-og-presentasjoner/



Middag med sosialt samvær

Under middagen blei Eilev Veseth tildelt prisen for «Gromsauen 2023» som han blei tildelt under årsmøte til NSG.

Her kunne ikkje Eilev møte grunna sjukdom.



Dag 2:

Velkommen v/leiar Reidar Kallestad

Velkommen alle!

- Takk for innsatsen
- Jordbruksavtalen innspel me produsera mat kjøtt og ull
- Naturlandskapspleie
- Høg kvalitet på lammeslaktet.. festmiddag
- Oppregalde miljø.. er viktig for god produksjon
- Lokallag som ikkje funkar heilt arbeider med denne saka.



Dyrevelferdsprogrammet på sau v/Spesialveterinær Silje Johnsgard frå Animalia

Eiges av bøndene og driftast av Animalia

Har arbeidt med dett eit par år

Sjå heimesida:

www.nsg.no/hordaland/info/fagartikklar-og-presentasjonar/



Klimaarbeid i landbruksnæring v/klimakoordinator Lene Monsen frå Klima Vest

Er samansett av organisasjonane i Vestland fylke.

Lene gjekk gjennom oppbygginga kven som er med og arbeidet med klimaarbeid i landbruket. Sjå innlegg på heimesida:

www.nsg.no/hordaland/info/fagartikklar-og-presentasjonar/



Slik gjer me det i Bømlo Sau og Geit - medlemsverving i lokallaga v/Ola Steinsland

KOla Seinsland gjekk gjennom arbeid i lokallaget i Bømlo. Ha snakka om korleis dei arbeider med medlemmene og tilbyr nye medlemmer om og bli med i lokallaget. Ha også hatt «Kjøtt i skulen» som også var vellukka.

Sjå innlegget på heimesida:

www.nsg.no/hordaland/info/fagartikklar-og-presentasjonar/

Nytt frå Statsforvaltaren i Vestland v/Mary Ueland

IMary Ueland heldt eit inspirerende innlegg med tema nytt frå Statsforvaltaren

Sjå heile innlegget på heimesida:

www.nsg.no/hordaland/info/fagartikklar-og-presentasjoner/



Kjøtt i skolen v/Nils Inge Hitland

Gjennomgang om korleis Bergen og Os sau og geit har tatt fram dette prosjektet. Eit kjempegodt tiltak! Sjå presentasjonen frå Nils Inge på heimesida til HSG:

www.nsg.no/hordaland/info/fagartikklar-og-presentasjoner/

Retningslinjer for gjerdehold v/tidlegare Jordskiftedommar Agnar Nausdal

Pensjonert jordskiftedommar Nausdal heldt innlegg med tema «Retningslinjer for gjerdehold. Nausdal har lang fartstid innan faget. Han hadde diverre ikkje laga noko presentasjon av innlegget. Dermed har ein ikkje noko å legge ut på heimesida. Nausdal sa at var det noko spørsmål er det berre å ta kontakt.

Oppsummering med avslutning

Reidar avslutta med ei oppsummering.. takk til alle som har vert med.. Takk til alle deltakarane for godt engasjement.

Ref. Karluf Håkull



Sau på beite i Bergsdalen. Foto Kjetil Rødland.



Trivelege karar på sommarbeite. Foto: Kristina Jordalen.



Sanking, utsyn mot Hamlagrøvatnet. Foto: Kristina Jordalen.

Innspel Jordbruksforhandlingane 2023



Hordaland Sau og Geit

Innspel Jordbruksforhandlingane 2023

Norsk Sau og Geit
v/Lars Eirik Wallin

Hordaland Sau og Geit har hatt 2 teams møte med tema Jordbruksforhandlingane 2023.

Fyrste møte var med Vestland Bondelag, Småbrukarlaget og lokallag. Andre møte var med lokallaga. Her vert det gjennomdiskutert kva områder som må styrkast for at ein skal kunna auka inntekta i småfeholdet og «redusera» litt på inntektsgapet mellom småfenæringa og arbeidstakarar.

Vestland Fylke med Hordaland har låg gjennomsnitt størrelse på buskapane og i vårt oppsett har HSG tatt eit eksempel på eit bruk på 75 v. f. sau.

Bruket leverer 1,33 lam til slakt pr. v. f. sau og disponerer 120 da til slått og beite 150 av dyra nyttar utmarksbeite i løpet av året.

75vfs/120da

Ordning	Anntal	Auke i kr pr. enhet 23-24	Auke for bruket 23-24
Produksjonstilskot	75stk	100	7500 kr
Beitetilskot	200stk	20	4000 kr
Beitetilskot utmark	150stk	65	9750 kr
Kulturlandskaps tilskot	120da	20	2400 kr
Arealtilskot grovfor	120da	50	6 000 kr
Kvalitetstilskot lam	100stk	50	5000 kr
Prisauke lammeslakt	2000kg	4	8000 kr
Prisauke saueslakt	300kg	4	1200 kr
Avløysertilskot	75 stk.	30	2250 kr
Distriktstilskot	2300kg	5	11500 kr
• Ull	450 kg	30	13500 kr
Totalt			71 100kr

I tillegg må desse punkta prioriterast:

- Investeringsstøtte Organisert beitebruk
- Auke i investeringsstøtte til restaurering/ombygging av eksisterande driftsbygningar
- Auke i støtte til grøfting av areal
- Avløyserordning ferie/fritid mjølkegeit/mjølkesau
- Maksimalsats avløyasing ferie/fritid
- Maksimal dagsast for avløyasing ved sjukdom
- Auke støtte til saueavl innanfor NSG
- Ull.. her må prisen løftast. Den gode ulla er etterspurt. Difor er det viktig vare på den slik at industrien får det dei etterspør.
- Ammegeit sidestilles med sau i utmåling av produksjonstilskot. Sjå vedlagt brev.



Sau på beite i Bergsdalen. Foto: Åsne Tesdal Rødland.



Foto: Kristina Jordalen

Leiarar i Hordaland Sau og Geit

Johan Byrkjeland, Stend	1947 – 1949
Kristian Mayer, Rådal	1949 – 1950
Johan Byrkjeland, Stend	1950 – 1951
Kristian Mayer, Rådal	1951 – 1964
Leif Vevatne, Skulestadmoen	1964 – 1966
Aage Lavik, Eksingedalen	1966 – 1968
Arne Bekken, Rosendal	1968 – 1969
Haldor Lunde, Bulken	1969 – 1971
Helge Bergo, Eksingedalen	1971 – 1981
Anders Skjerveggen, Voss	1981 – 1983
Eilev Veseth, Osterøy	1983 – 1989
Jarle Helland, Radøy	1989 – 1996
Olav Gunnar Hjelmeland, Kvinnherad	1996 – 1999
Martin G. Haugland, Sveio	1999 – 2001
Ove Holmås, Lindås	2001 – 2008
Inga Winjum Rørlien, Granvin	2008 – 2010
Nils Inge Hitland, Bergen	2010 – 2017
Reidar Kallestad, Lindås	2017 -

HMV

slepeslangeutstyr



HMV stripespreder
7,5 og 9 meter



*Kontakt dykkar reiskaps-
leverandør eller oss for
nærare informasjon!*



HMR

www.hmr.no

NORSKPRODUSERTE SKINN SIDAN 1951

- Me tar i mot skinn for beredning
- Hentar returskinn på dei fleste slakteri
- Velg kun ut dei beste råvarene til beredning

Salg av alle typar
skinn og lær,
engros-detalj



FABRIKKUTSALG I ØLENSVÅG, VELKOMMEN!

MAN-TOR 10-16 / FRE 10-17 / LØR 11-14

**BJOAVEGEN 187 - 5582 ØLENSVÅG
TLF. 52 76 50 00 - GRANBERGGARVERI.NO**

**GRANBERG
GARVERI AS**



**HISSFJORD
MASKIN AS**

**913 14 397 | post@hissfjord.no
www.hissfjord.no**



Hordaland

Ditt lokale vikarbyrå

gjerde.no

HT-GJERDE – EIT NIVÅ OVER



Eit HT-gjerde (High Tensile Fence) ser finare ut, krev lite vedlikehald og står stødig og stramt i mange tiår. Det vert sett opp ved hjelp av ein spesiell gjerdeteknikk som nyttar monteringsmetodar og materialar som tåler ei mykje kraftigare oppstramming enn andre gjerde.

Gjerdet eignar seg på alle typar areal då det vert sett saman av ulike typar pålar avhengig av underlaget. Hjørner, grunder og andre festepunkt har spesielt kraftige konstruksjonar. Gjerdene kan leverast med eller utan elektrisitet.

NLT Hordland har utstyret og kompetansen til montering av HT-gjerde.

Ta kontakt!

Tlf. 415 31 490
post@nlth.no



Sjusetevegen 27, 5610 Øystese | post@nlth.no | 415 31 490

Vi har det meste rimelegare enn dei fleste!

Klippeutstyr



Hengemaskiner, handklippemaskiner med batteri eller 230 V, knivar, kammar m.m.

Drikkeutstyr for sjølvmontering



Vi har alt du treng for montering av drikkeutstyr til husdyr. Mange modellar drikkekar, stål- og plastrøyr, røyrdelar m.m.

Aktuelt til lamminga



Mjølkepumpe for sau og geit. Enkel i bruk.
Råmjølkeserstatning - reddar tusenvis av lam.
Lammebar - med 5 eller 10 smokkar monterte oppe. Størrelse 20 til 65 liter.

Gjerdeutstyr



Stort utval i elektrisk gjerdeutstyr.

Nessemaskin

Sjøarsv. 5, 6994 Nessane, Tlf. 57 69 48 00

www.nessemaskin.no

Avlsarbeidet på sau 2023

Desse har vore medlemmar i avlsutvalet for sau:

Tore Atle Sørheim Leiar
Mons Kjetil Vevle N.Leiar
Nils Inge Hitland Medlem
Ingunn H.Teigland 1.Varamedlem (ny)
Karluf Håkull Nortura
Hilde K.Haaland Fatland til 01.07.23(ikkje fått erstatter)
Observatør frå styre, Kato Hilleren, HSG

Arbeidsoppgaver for avlsutvalet for sau:

- Ansvar og gjennomføring av kåringssjåa i Hordaland
- Oppgradering og kursing av kåringsdommarar
- Spreiing av avlsframgongen til bruksbesetningar
- Bindeleddet mellom til avlsrådet, og væraringane i fylka
- Arbeida for at saker frå avlsrådet vert gjennomførte.
- Væra styre i HSG sitt rådgjevande organ i avlsaker/spørsmål

Aktivitetar i meldingsåret:

Dommarsamling

Mandag 28. august hadde me dommarsamling i Nord Hordaland, heime hos Randi Undertun og Ove Holmås, dei aller fleste kåringsdommarane i Hordaland møtte til ei svært verdifull samling. Slike samlingar gjer at dommarane dømmer lamma meir likt og me prøver oppsummera dei viktigaste regelendringane, spesielt i smårasane.

Ove Holmås stod for den praktiske gjennomføringa som ein dommar har ved dømning av lam, Ove er nøyaktig og flink, men meiner me som dommarar brukar litt lang tid på enkelt dyr..Tore Atle Sørheim leiar i avlsutvalet i Hordaland drog gjennom endringar i teoridelen . Seinare fekk dommarane prøva dømninga i praksis og me fekk utveksla erfaringar og synspunkt på ei mest mulig lik dømning. Randi og Ove stilte med lam med variasjon i ull og kropp. Anne Kristin Tonning stod for opplegget med middag og gjorde ein kjempeflott jobb i forkant og under samlinga.Maten var alldeles nydeleg.

Samlinga vart avslutta med ei oppsummering og samtlege deltakarar var svært nøgde med opplegg og gjennomføring. Eg vil på vegne av avlsutvalet i fylket takka Randi og Ove for deira velvilje til denne samlinga, alt arbeidet dei legg ned for HSG og eg håpar og trur ALLE som kårar lam i Hordaland vil sjå at våre dommarar er «på topp».



Domarsamling hjå Ove Holmås.

Kåringssjåa

I 2023 vart kåringssjåa avvikla stort sett som vanleg. Da vart stillt mange og gode lam til kåring også dette året. Tilbakemeldingane til avlsutvalet er positive og miljø /opplevinga for den enkelte er svært god. Kåringa vart gjennomført i perioden fredag 22. september til søndag 1. oktober, 13 sjå og 16 svært hektiske dager. Da vart i 2023 dømt, kåra og vraka lam ca. som tidlegare år, stillt 1244 lam av 196 utstillarar. I Hordaland har me stabilisert oss rundt desse tala. Vrakingsprosenten var i år 16 % og på landsbasis 18%.

Kåringssjåa er kvart år ei stor utfordring for oss, men takka væra eit godt samarbeid mellom fylkeslaget, avlsutvalet, dommarar og dei lokale laga vart sjåa gjennomført etter boka og til 20 i stil, tusen takk.... (litt subjektivt). Alle kåringsdagar er avtala med kåringsansvarlege i lokallaga og med visse tilpasningar går dette som vanleg bra. Da mest alarmerande for dommarrekutteringa vår er at for mange dommarar i enkelte område gir seg/har ikkje tid, dette er trasigt då me treng intresserte personar.

Avlsarbeidet på sau i Hordaland er godt, og interessa er stor både til kåring av lamma, indeksar og levering av værar til seminstasjonen. Avlen i væraringane og smårasane blir drive seriøst, I seminkatalogen som kom i haust var mange av værane født i Hordaland, både indekxværar og småraseværar, dette viser da stora mangfoldet av gode værar frå fylket.



Kåringssjå på Askøy. Foto: Grete M. E. Haugland.

Ringane i Hordaland 2023

NKS i ring, 142,144,146,148,150,151,152,154,155,158:

Beste avkomstgranska NKS væren og beste av alle værar i Hordaland i 2023 var vær 202250501 «Fram Mæland» O-ind 144, ring 142, alar Magne og Olaug Mæland, Bømlo.

Spæl i ring, 143,155 og 159:

Beste avkomstgranska Spælvær i Hordaland 2023 Vær 2022 52262 «Kvitna-Staut» O-ind 134, ring 159, alar Knut Kvitne, Voss.

Sjeviot i ring 141:

Beste avkomstgranska Sjeviotvær i Hordaland 2023 Vær 2022 52167 «Hauk 2» O-Ind. 138, Ring 141, alar Dag Sigve Arefjord, Brattholmen.

Semin

Resultatet etter insemineringa hausten 2023 er ikkje klart enno, men «ryktene» går på at da er nåken som har gode resultat, medan andre har veldig dårlige resultat?

Oversikt over væraringane i Hordaland med kontakt person pr 2023:

Ring	Veraring	Kontaktperson
141	Bergensområdet sjeviot	Henrik Steinsund
142	Stord NKS Væraring	Jarle Ansgar Helland
143	Kvinnherad-Ølen-Etne Spælværring	Martin G. Haugland
144	Vossaringen NKS Væraring	Knut Skjervheim
146	Ulvik Væraring	Sjur Rondestveit
148	Nord Hordaland NKS Væraring	Anders Konglevoll
150	Sveio NKS Værering	Olav Håvardsholm
151	Ytre Hardanger NKS Væraring	Leif Trygve Berge
152	Etne NKS Væraring	Ole Sævareid
154	Strilavereringen NKS Væraring	Simen Skjoldal Vik
155	Kvam og Samnanger Væraring	Leif Ove Aksnes
158	Hardanger NKS Væraring	Frode Tveito
159	Hordaland Spæling	Kristina Jordalen

Til slutt vil avslutvalet for Sau takka alle lokale saualag , veraringar , landbrukskontor, dommarar, Nortura ,Fatland og HSG v/styre for godt samarbeid gjennom året som gjekk.

Kattatveit, 7. januar 2024

Tore Atle Sørheim

Leiar i avslutvalet for Sau



Sau på Hardanger vidda. Foto: Gunstein Sætre.



Sau på beite i Kvinnherad. Foto: Ola Steinsland.

Vestland Bjøllelag SA, årsmelding 2023

Styret VB har 2023 bestått av:

Audun Seilen – Søre Steinsland Beitelag (Leder)
Øystein Hennø – Nordhordland Beitelag (Teknisk)
Ove Holmås – Beinhelleren Beitelag
Odd Henning Midtbø – Østerbø Beitelag
Jon Nummedal – Vik Beitelag
Kari Elsa A. Des Bouvrie – (Observatør)
Mary Ueland – Statsforvalteren i Vestland (Observatør)



Litt historikk

Vestland Bjøllelag SA vart etablert sommaren 2022. Bakgrunn er eit fellesprosjekt mellom beitelaga som beiter inn mot Stølsheimen. Prosjektet gjekk på å få betre signaldekning til sporing av beitedyr. Øystein og Audun i samarbeid med Telespor, gjorde sommaren 2021 eit mindre feltforsøk. Med dette som bakgrunn og i samråd med Statsforvaltar, inviterte me mars 2022, Telespor, aktuelle beitelag, fylkeslag, representantar frå statsforvaltar og kommunane, til eit felles infomøte. Møtet reagerte positivt og eit interimstyre vart valgt. Oppgåva var å jobba fram eit 3 års prosjekt i Stølsheimen, parallelt med at ein skulle sjå på mulighet for å starta bjøllelag, då fortrinnsvis eit felles lag for Vestland fylke. Vestland Bjøllelag SA vart som sagt starta og formelt registrert Brønnøysund, samt mva registrert sommaren 2022. 48 medlemmer, 12 baser og knapt 1000 bjøller med i prosjektet 2022.

Videre gjennom 2023

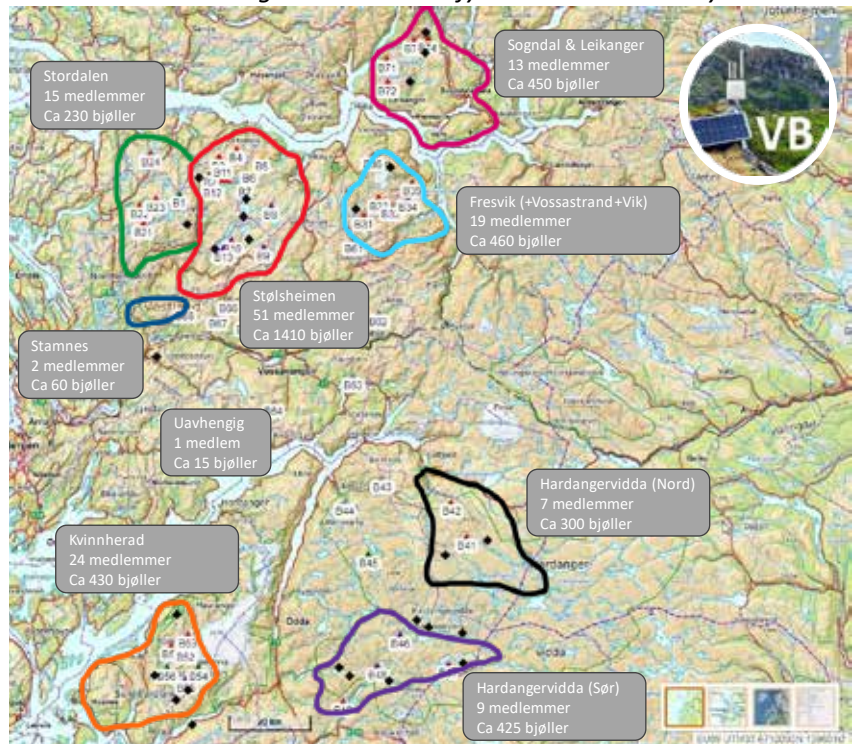
VB vart vinteren 22/23 invitert av diverse lag, kommunar etc til å presentera prosjektet laget hadde gåande. Interesse om å vera med auka på og ein svært krevande kabal måtte leggjast for å kunna landa trygt. Simulering av dei nye områda, kva trengs av baser, behov bjøller, fordeling av kostnader osv, osv. Med så stor aktivitet vert store summer involvert. Me jobba tett mot Telespor ang leveranser, betalingsfrister osv. Parallelt vart det søkt om midler der det var mulig. Beitebruksmidler er den viktigaste biten, og der vart lista lagt på ca 50% av nypris bjølle. Enkelte kommuner stiller godt opp og tildeler, medan andre, gjerne med større antall bjøller ikkje klarer dekkja behovet. Utfordringa vert at VB i utgangspunktet ikkje har grunnkapital til innkjøp, samtidig som årskostnad til den enkelte skal haldast så lav som mulig.



Som bildet nedenfor viser, har 2023 vore svært aktivt. Beitelag i store deler av fylket har tatt i bruk systemet.

Vestland
Bjøllelag SA
i
2023:

139 medlemmer
Ca 3850 bjøller



Gjennom sommaren 2023 vert det oppdaga problemer med stabiliteten på deler av bjøllena. Telespor har tatt problema på alvor og jobber med å løysa dette før ny sesong.

Status
2023:

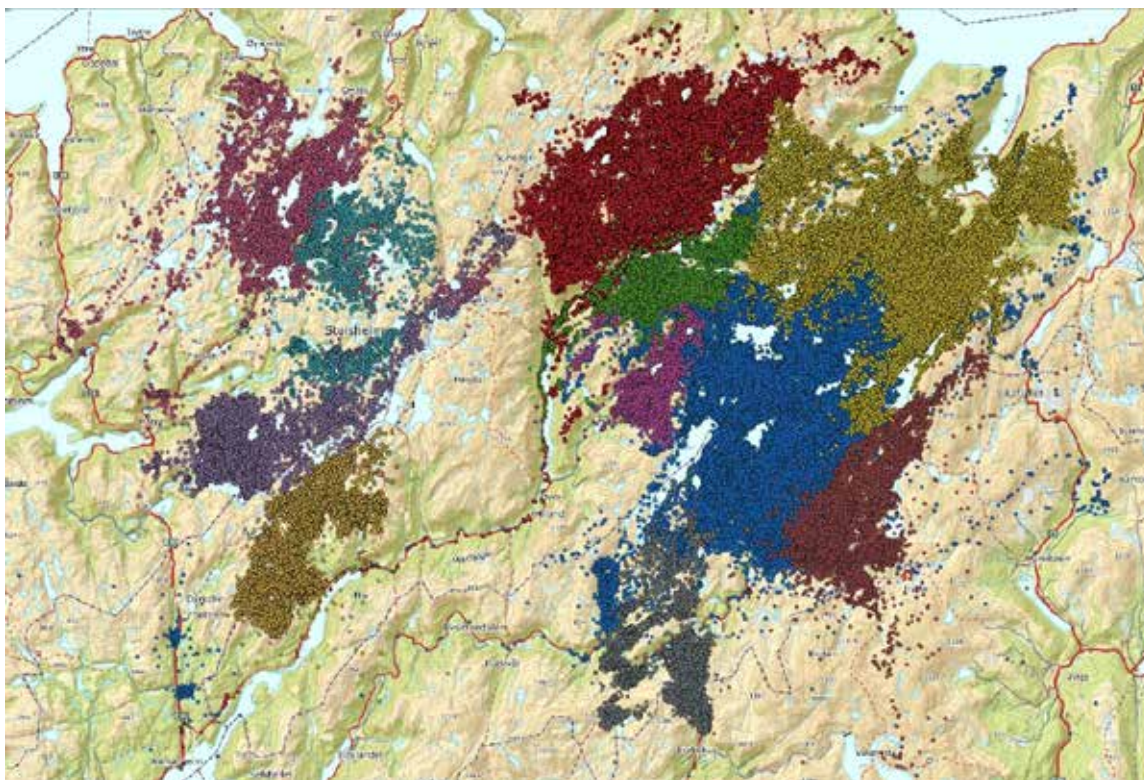
Status for sommaren 2023

- 3838 aktive bjøller med basis lisens totalt sett
- 3746 aktive bjøller med LoRa lisens
- VB eig 2230 bjøller av desse (2156 på LoRa lisens)
- 911 bjøller gjekk i blått (slutta å fungere) før sanking
 - Dette svarer til ca 24% av total beholdning (11% i 2022)
- 300+ bjøller hadde utslag på fukt indikator
 - Telespor erkjenner utfordringar rundt batteri -propp
- Fleire problem rundt stabilitet og oppførsel på bjøller er rapportert til Telespor og dei tar dette alvorleg
- Fleire tapte bjøller og dyr i fjellet pga. bjøller som gjekk i blått før sanking.

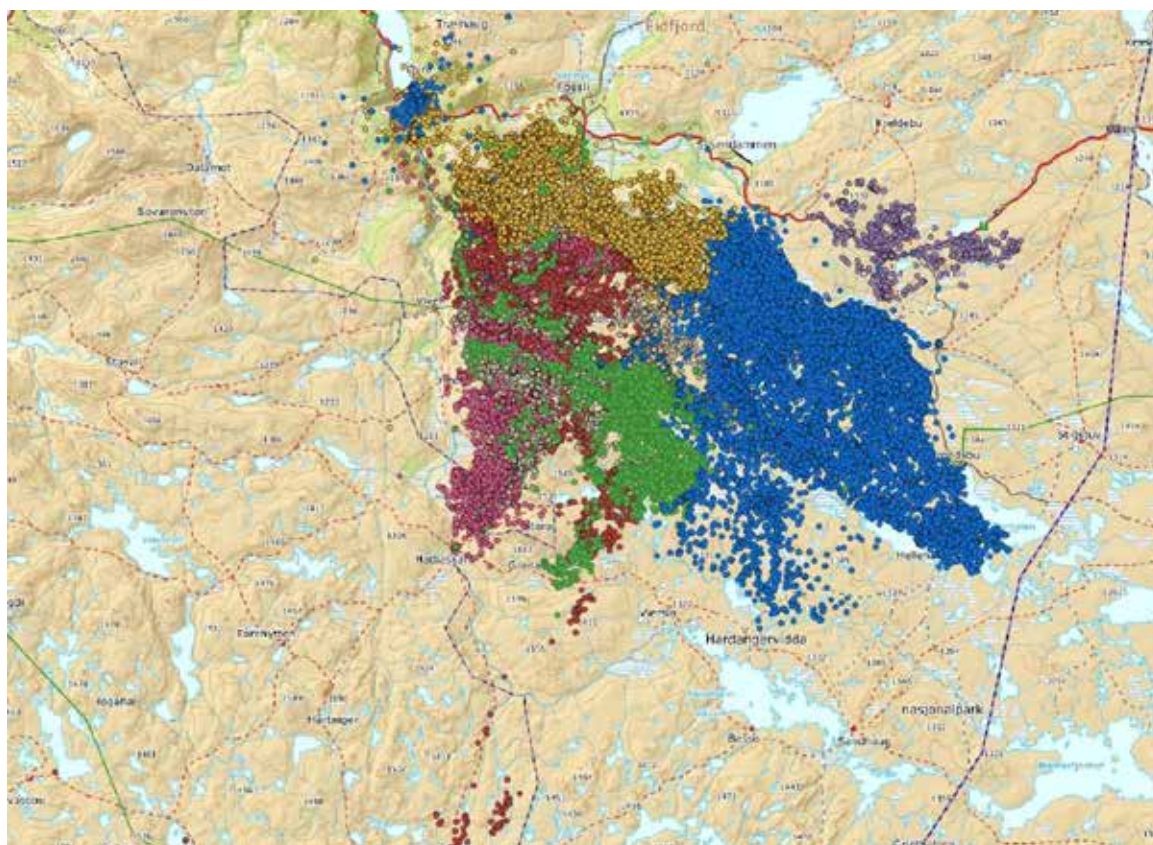


Analyse av beitemønster, beitetrykkskart osv er ein svært nyttig del av kva dette verktøyet kan brukast til. Nedenfor sporingsdata frå forskjellige område 2023.

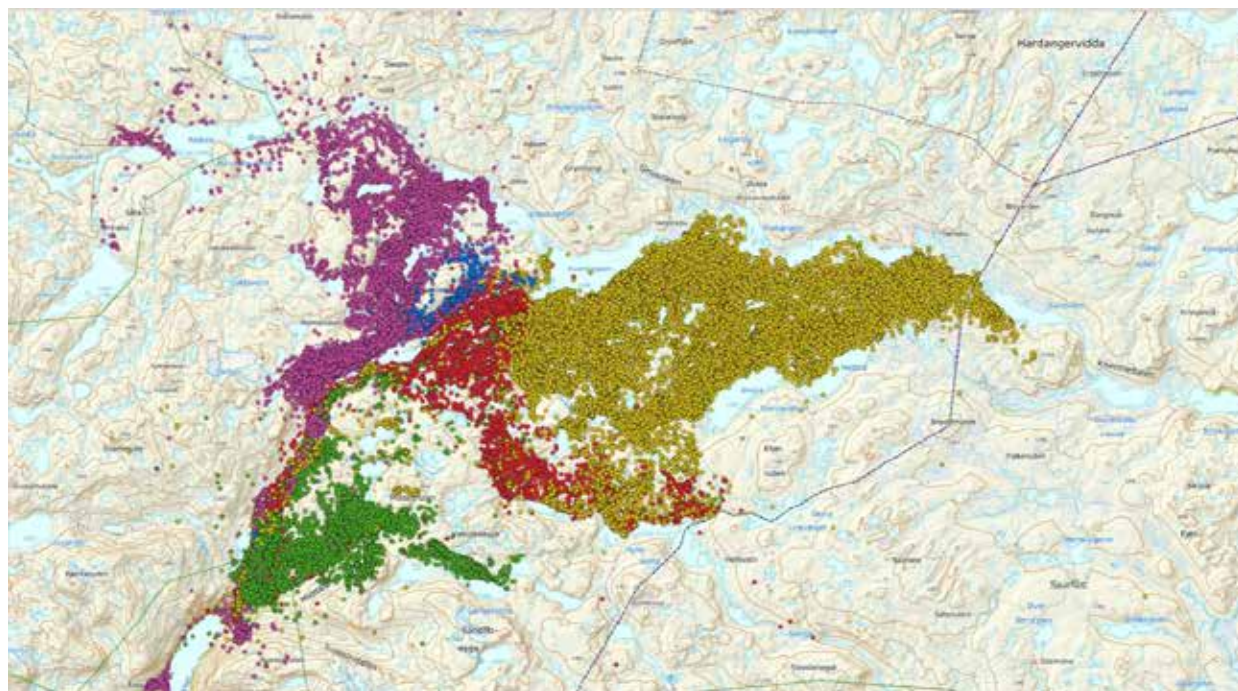
Stølsheimen, Masfjorden



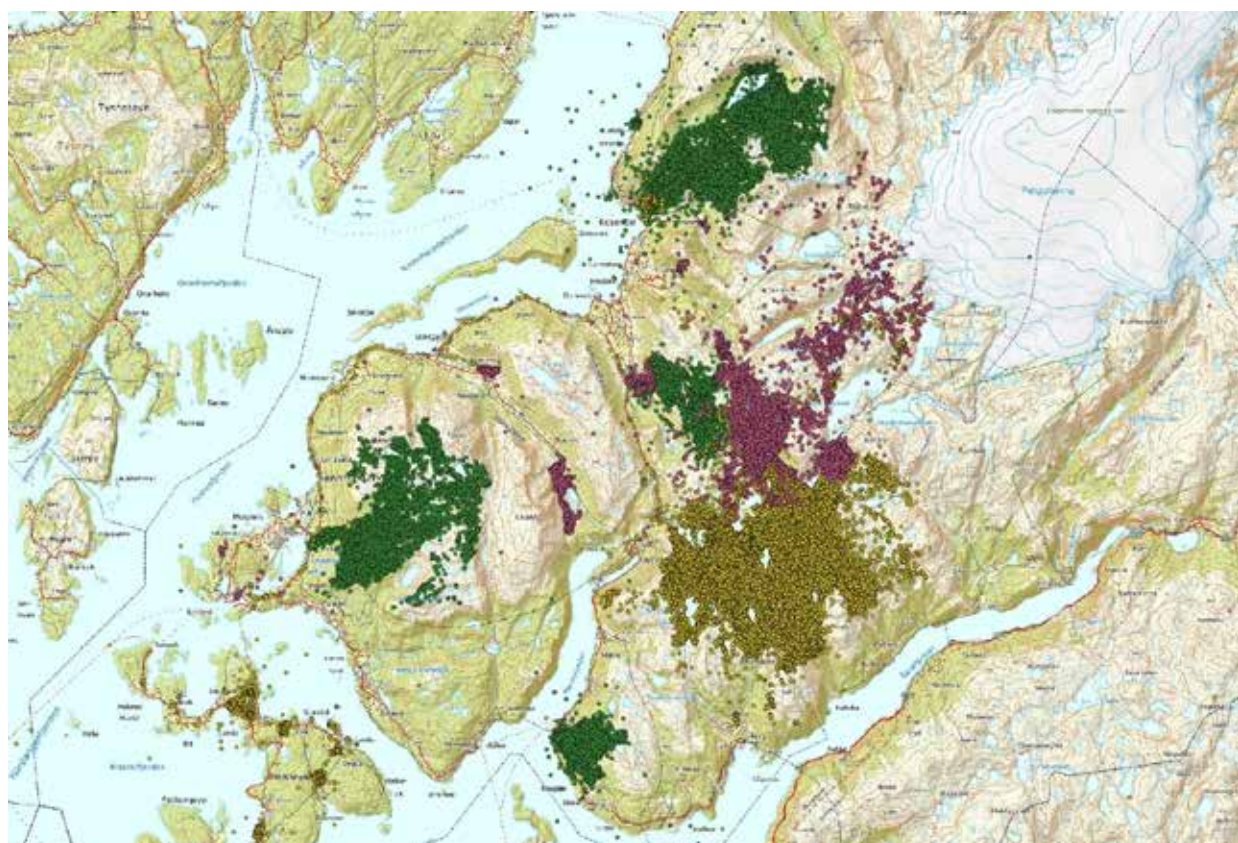
Hardangervidda nord



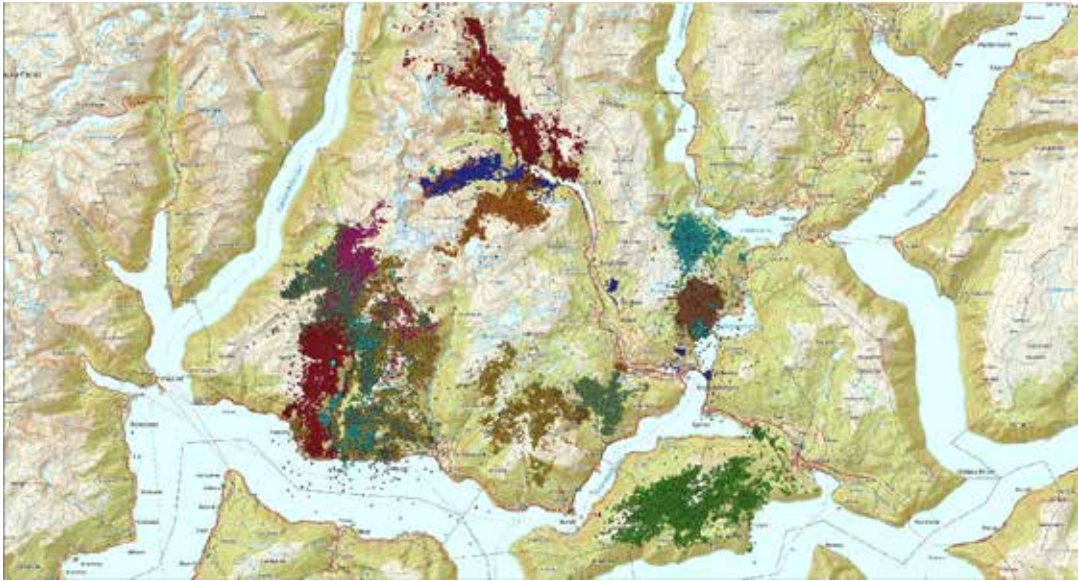
Hardangervidda sør



Kvinnherad



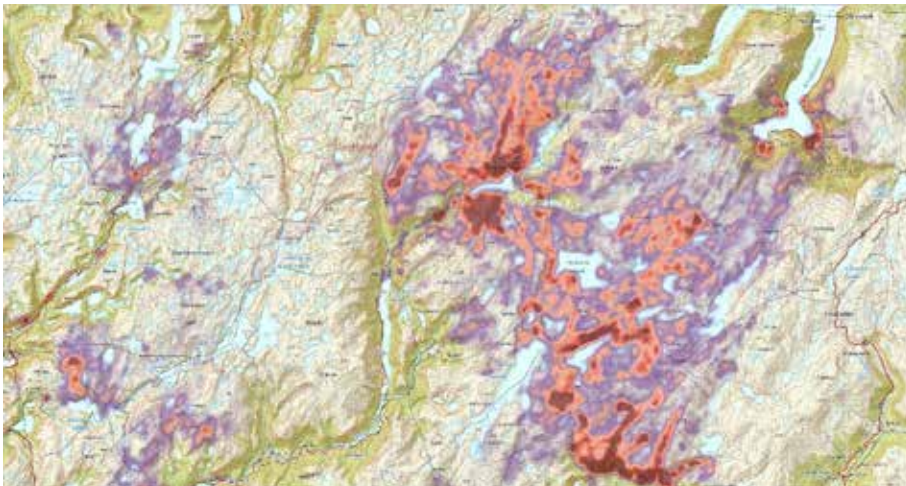
Sogndal, Leikanger



Fresvik



Beitetrykkskart (Stølsheimen)



Forventningar 2024:

Kva forventar me for 2024



- Det jobbast med utprøving av ny programvare for bjøller
 - Vert testa hjå Audun Seilen og Steinar Hennø kor ein LoRa test base monterert hjå Steinar Hennø
 - Ein grov feil funne og retta, samt et par andre mindre (testing pågår)
- VB har flagga behov for at App MÅ fungera i 2024, for alle telefonar
 - Mogeleg at ny App vert utvikla
 - VB ytra krav om at App må støtta:
 - Brukarar ser «Beitelags kart» for sitt område, dvs alle dyr i området
 - Mogeleg å endra innstillingar/intervall for bjøller
 - Betre / enklare offline kart
- VB kjem til å stille krav til brukarar om å smøre pakning med kvit syrefri vaselin for å betre integritet ift pakning på batteri-propp
 - Dette for å redusera mogelegheit for fukt skade
 - VB vil gjere samla innkjøp og tilby kvit syrefri vaselin
- Ny og betre batteri-propp med dobbel O-ring
- Pilot på lakkerte kretskort i bjøller
- Pilot på oppladbare batteri
- Pilot på «Ranger Edge» funksjon



Ranger Edge (grønn dings) gjer det mulig å kommunisera via LoRaWan systemet der det ellers ikkje er mobildekning. Via blåtann vil ein kunna senda enkle meldinger evt kalla opp enkeltbjøller. Mål er òg å få inn 113 funksjon. Gjenstår å sjå om Ranger Edge vert eit godt hjelpemiddel? Er heilt nytt og skal testast i sommar.



Oppsummert

- 2023 har vore hektisk med stor aktivitet.
- Frustrasjon fram mot sanking, då alt for mange bjøller gjekk i blått, er i følgje Telespor tatt på alvor. Ukentlige møter mellom VB og Telespor er med og sikra trøkk på dette.
- VB har landa greitt takka være godt samarbeidsklima mellom alle involverte.
- Me i VB har nok lagt ned eit tal timer langt ut over det som er naturleg å forventa. Så langt er det tatt ut null kr i lønn eller godtgjerdslø. I ein oppbyggingsfase kan dette gå, men ingen løysing på sikt.
- Når 3 års pilotprosjekt skal evaluerast 2024, må økonomi og driftsform framover på dagsorden. Her må faglagane være med i diskusjonen.
- Vert meir og meir dokumentert at sporing er eit framtidig viktig verktøy.
- Å samla dette gjennom ein større aktør som VB, meiner me vil sikra betre og raskare utvikling av produkta, samt betre nytteverdi for den enkelte brukar.
- Opplever at måten VB presenterer og framsnakkar beitenæringa på, bidrar til at stadig fleire òg i storsamfunnet vert oppmerksom på kva viktig jobb me som produserer mat basert på utmarksbeite, faktisk gjer.

Vestland Bjøllelag SA
Audun Seilen, leiar

Sammen tar vi vare på jorda, dyra og framtida

Felleskjøpet tilbyr deg de beste produktene og helhetlig rådgivning i alle deler av bondens drift. Fra maskin og redskap, driftsbygninger og fjøs, til fôr, plantevern, såvare, gjødsel og øvrige landbruksrekvisita.

Vi er tilgjengelige hele året, og er eneste totalleverandøren med skreddersydde produkter og tjenester til landbruket.



Felleskjøpet

Tlf.: 72 50 50 50 • felleskjopet.no



Formel™

Sørg for god og allsidig fôring

Formel Sau Ekstra

Vårt toppkraftfôr til sau fra ca. 8 uker før lamming til beiteslipp. Har et høgt protein (AAT)- og energiinnhold. Tilsatt ekstra E-vitamin for søyer med 3 lam eller mer, og metionin for mer levedyktige lam.

Formel Sau

Til bruk for søyer og livlam fra innsett på høsten til beiteslipp. Gir godt grunnlag for god melkeytelse. Tilsatt metionin for mer levedyktige lam.

Formel Sau Intensiv

Spesialblanding med svært høgt fiberinnhold. Dekker vitamin- og mineralbehovet for sau om vinteren. Tilsatt metionin for mer levedyktige lam.

Formel Lam

Kraftfôr til lam fra fødsel. Har god smakelighet og høgt innhold av AAT. Egner seg godt til kopplam/grillam og til lam på støttefôring, mens de går sammen med mora og dier på beite.

Husk å gi dyra mineral- og vitamintilskudd:
Pluss Sau Pellets og **Pluss Sau Appetitt**.

Gjetarhundnemnda HSG, årsmelding 2023

Nemnda har vore sett saman slik:

Leiar: Audun Seilen

Jan Tore Veland, Stein Dalland, Ivar Haug, Job Nedrebø

Vara: Ingebjørg Kjærevik, Anne Gerd Nysveen og Odd Midtbø



Aktivitet 2023

Styret i Hsg utvida nemnda, med virkning frå 1/1-2023, til 4 medlemmar + leiar + 3 varamedlemmer. Nemnda har i meldingsåret hatt 4 møter og behandla 22 saker. Alle møta har foregått på Teams. Har elles deltatt på styremøter fylkeslaget, lokale årsmøter, samlinger osv, osv.

Hovedmålsetjing for 2023 var å videreføra stor og god aktivitet i fylket og sikra eit godt tilbud til alle. I og med at nemnda er geografisk fordelt, var det naturleg å laga ei **kontaktliste**, der kvar enkelt nemndmedlem har eit ekstra ansvar for å sikra kontakt ut mot det enkelte lokallag i sitt område. **Aktivitetsliste** er etablert, og som fortløpande vert oppdatert og skal innehalda det som er planlagt, samt har vore av aktivitet. I tillegg har me prøvd å halda ein grei frekvens på artikler til heimesida HSG. Jan Tore har handtert dette strålande.

I tillegg til eit stort antall fellestreningar rundt i lokalmiljøa, er det halde 5 kurs i fylket.

Aktivitet	Type	Når	Maks ant	Instruktør	Åpner for påmelding	Status	Tilknyttet lag
Kurs	Gjetarhund	12/2022-03/2023	6	Leif Tveit		Fullt	Bømlo S&G
Kurs	Gjetarhund	4-5/2-2023	8	Ivar Haug		Fullt	Voss S&G
Kurs	Gjetarhund	11-12/2-2023	8	Audun Seilen		Fullt	Indre Hard. S&G
Kurs	Gjetarhund	11-12/3-2023	8	Audun Seilen	24.02.2023	Fullt	Osterøy S&G
Kurs	Gjetarhund	11-12/3-2023	7	Ivar Haug		Fullt	Kvinnherad S&G

Kurs og treningssamlingar er bærebjelken i gjetarhundarbeidet. På denne måten kan ein læra av kvarandre, få tips og hjelp til å komma vidare mot det mål kvar og ein måtte setja seg.

Ekvipasjane frå Hordaland bit bra frå seg òg når det spissar seg litt til

Bilde frå Fylkesmeisterskapen i Rosendal . Fylkesmeister Audun Seilen og Cap, som òg vann innledande Nursery region Vest, og 9 plass i landsfinalen.



Så var det laget som representerte Hordaland under **NM 2023**. (Sindre ikkje med på bildet) Dessverre stang ut for fleire, men **Sander** og **Pelle** viste styrke, kom til finalen og drog i land ein 12 plass. Hordaland beheld same kvote på 8 ekvipasjer til 2024.



Finalen i Norgesserien vart avvikla i Etne. Eit samarbeid mellom **Etne S & G** og **Haugaland Gjetarhundnemd**. Ein meget godt gjennomført prøve der arrangør hausta mykje gode ord i etterkant. Av 6 kvalifiserte ekvipasjer, var det **Sindre** og **Nala** som gjorde det best med ein flott 7 plass, 9 pl Ingebjørg og Wilma, 11 pl Sander og Pelle, 17 pl Stein og Tuva, 19 pl Sander og Bes, 31 pl Gunnar og Gin.



Siste store for året var finale i **Norsk nursery** som vart arrangert i Nord Trøndelag. Frå Hordaland vart det **Jan Tore** og **Sansa** som kom lengst. Vann dag 1 og 6 pl dag 2. Enda sammelagt på ein flott 3 plass. 9 pl Audun og Cap, 26 pl Dorothea og Maud, 27 pl Ivar og Dip.



Tommel opp og stor honnør til alle som er med og tar eit tak for fellesskapet!

Audun Seilen, leiar



V

VALTRA C-SERIE VESTLANDSTRAKTOREN

5
ÅRS FABRIKKGARANTI
UTEN EGENANDEL

TRACTOR OF THE YEAR® 2021
BEST UTILITY
WINNER

Ta gjerne kontakt for
hyggeleg traktorprat eller
prøvekøyring.

Ring Lars Terje Haugen
på telefon 948 12 750



Gule's Landbruk
Hardangerfjordvegen 569
5610 Øystese
www.gules.no

VALTRA



PLUSS

regnskap + rådgivning
landbrukstakst + eierskifte

Tlf. 917 46 420
post@5-pluss.no | www.5-pluss.no

- for livskraftige dyr med god tilvekst.

Truleg det beste

Sortimentet til sau

Fiskå Mølle sitt førsortiment gir full dekning av protein, energi, vitamin og mineral.

TOPLAC® SAU

- Gir auka mjølkeyting
- Perfekt ved store kull/kort inneføeringsperiode etter lamming

TOPLAC® SAU FIBER

- Gir betre vommiljø
- Består av 75% TopLac Sau, 25% Roetopp

SAU/LAM APPETITT

- Smakleg og fiberrik
- Inneføring: "all-round"-fôr til alle dyr

SAUEFÔR

- Høgt proteininnhald gir god lammetilvekst
- Beste val dersom inneføring etter lamming overstig 3 veker

SAUEFÔR DREKTIG

- Ekstra vitamin og mineral
- Organisk selen og mykje vitamin E
- 3-5 hekto dekkjer behovet

LAM BEITE

- Svært fiberrikt fôr gir gode magar på beite
- Perfekt i kraftfôrautomatar

FISKÅ MØLLE AS
Tlf. 51 74 33 00

FISKÅ MØLLE
ETNE AS
Tlf. 53 77 13 77

FISKÅ MØLLE
TRØNDELAG
Tlf. 73 85 90 60

FISKÅ MØLLE
FLISA
Tlf. 62 95 54 44

Fiskå Mølle

Organisert beitebruk i Vestland – 2023

Med ein tørr start og våt slutt mange stader har sesongen vore varierende i fylket. Mykje nedbør gjev somme stader ein lang sesong med gode beite, medan det i andre område vert utrivelege høve for dyra. Her kjem eit samandrag frå årets rapportar frå beitelaga i Vestland.

Beitenæringa i Vestland viser seg å vera aktiv og engasjert. Det er totalt 205 beitelag som har søkt om driftstilskot, og desse representerer omtrent 2600 beitebrukarar som slepp dyr i utmarka. Til saman vart det sleppt i underkant av 300 000 beitedyr i beitelag. Det er ei auke i tal storfe og geit, og ein nedgang i tal sau og lam.

På landsbasis vart det sleppt nærmare 1,4 millionar beitedyr gjennom organisert beitebruk. Dette er ein nedgang på 50 000 dyr frå året før, men totalt tal er omtrent likt som i 2021. Av totalt slepte dyr nasjonalt er 21 % heimehøyrande i Vestland. Det er berre Innlandet som har fleire dyr i organisert beitebruk. På tapsstatistikken kjem fylket også godt ut, der gjennomsnittleg lammetap i landet var 6,8 %, medan Vestland hadde eit tap på 5,2 %.

Beitelag i heile fylket har rapportert om ein tørr start kombinert med ein særskilt våt sommar. Den tørre våren gjorde at mange hadde seinare beiteslepp enn vanleg. Det blaute vêret gjorde også at det vart tidleg haust i fjellet, og dyr trakk heim før planlagt sanking. Tomme område gjer at dyra vandrar langt, og det gjev mykje arbeid og lange turar for tilsyn og sanking.

I tidlegare Hordaland viser tilbakemeldingane at sesongen har vore normal til god, men mange har høgare tap enn året før. Beitet har vore greitt, mykje fine lam, men nokre dyr måtte slutfôrast. I gamle Sogn og Fjordane har mange hatt ein grei sesong med lågare tap enn tidlegare. Heilt nord har sesongen vore krevjande for fleire, med forsvunne dyr, låge vekter og spreiding i flokken. I indre strøk vert det rapportert om besetningar med auka tap, utan dokumentert årsak.

Mange lag melder om observasjonar av ørn, og mistenker mykje tap til ørn og rev, spesielt tidleg i sesongen. Elles er det ein del flugemakk og flåttborne sjukdommar, og noko skårfeste, ulukker og dokumentert jerveskade. Det er delte meiningar om turgåarar i beiteområda; nokre får god hjelp og tilbakemelding om sjuke og skada dyr, medan andre opplever at turgåarar lagar uro og problem.

Det er som alltid store variasjonar mellom buskapar, beitelag og område. Det er også utfordrande å dokumentere tapsårsak når mange av kadavera ikkje vert funne. Stadig fleire nyttar elektronisk sporingsutstyr, og har god hjelp av dette gjennom sesongen.

Mange lag har eit ønske om auka rekruttering, og det ser vi som svært positivt. For dei som har dyr i område med påvist skrantesyke på villrein, Nordfjella og på Hardangervidda, er manglande rekruttering eit stort problem. I følgje CWD-soneforskrifta er det ikkje tillate med nye gjestebeitarar (besetningar som ikkje er heimhøyrande i områda), i frykt for å spreie skrantesyka. I 2023 har det blitt utarbeida tiltaksplanar for fleire nasjonale villreinområde, deriblant Nordfjella og Hardangervidda. Per no har det ikkje blitt foreslått store tiltak som vil sette nye avgrensingar for landbruk og beitenæring, men det vil ta tid før vi veit kva tiltak som skal tre i kraft.

Det meldast om godt samarbeid i laga, og det vert gjort mykje godt arbeid. Vi takkar for samarbeidet, og ønsker dykk lukke til med årets sesong!



Sau på beite Hardangervidda. Foto: fra Karluf Håkull

<i>Kommune</i>	Aktive medlemmer	Sleppte sau	Sleppte lam	Tapte sau	Tapte lam	Lammetap 2022, %	Lammetap 2023, %
<i>Bergen</i>	53	1 575	2 475	21	138	5,67	5,58
<i>Kinn</i>	85	3 082	3 841	97	339	7,64	8,83
<i>Etne</i>	54	2 883	4 698	77	200	4,08	4,26
<i>Sveio</i>	4	127	88	0	2	2,17	2,27
<i>Stord</i>	28	1 042	1 484	14	49	5,57	3,30
<i>Fitjar</i>	19	1 179	1 295	20	96	11,86	7,41
<i>Tysnes</i>	13	399	583	5	11	5,33	1,89
<i>Kvinnherad</i>	101	4 381	6 330	117	355	5,23	5,61
<i>Ullensvang</i>	178	8 724	14 730	192	493	4,00	3,35
<i>Eidfjord</i>	33	2 462	4 506	40	89	2,28	1,98
<i>Ulvik</i>	39	1 981	3 350	48	148	3,69	4,42
<i>Voss</i>	326	11 325	18 502	269	647	3,54	3,50
<i>Kvam</i>	111	4 072	6 330	90	406	6,14	6,41
<i>Samnanger</i>	37	919	1 307	12	40	3,93	3,06
<i>Bjørnafjorden</i>	43	1 162	1 693	35	109	7,49	6,44
<i>Austevoll</i>	12	1 001	1 163	50	101	5,78	8,68
<i>Øygarden</i>	13	454	473	5	13	4,24	2,75
<i>Vaksdal</i>	63	2 711	4 515	56	205	4,57	4,54
<i>Modalen</i>	32	1 213	1 909	26	96	6,00	5,03
<i>Osterøy</i>	15	309	419	4	16	5,24	3,82
<i>Alver</i>	19	538	792	9	38	5,19	4,80
<i>Masfjorden</i>	37	1 727	2 476	48	174	9,94	7,03
<i>Gulen</i>	32	1 008	1 390	20	73	7,25	5,25
<i>Hyllestad</i>	11	266	335	8	18	9,30	5,37
<i>Høyanger</i>	55	1 110	1 658	31	133	10,98	8,02
<i>Vik</i>	109	4 693	7 679	113	295	3,80	3,84
<i>Sogndal</i>	111	6 166	9 550	194	438	4,29	4,59
<i>Aurland</i>	38	1 584	2 759	62	177	4,72	6,42
<i>Lærdal</i>	53	3 222	6 047	70	254	5,33	4,20
<i>Årdal</i>	5	484	967	15	94	6,40	9,72
<i>Luster</i>	122	7 612	12 247	302	593	5,28	4,84
<i>Askvoll</i>	49	1 814	2 669	48	203	6,85	7,61
<i>Fjaler</i>	56	1 547	2 072	42	174	7,96	8,40
<i>Sunnfjord</i>	264	9 539	15 921	245	822	5,30	5,16
<i>Bremanger</i>	48	1 776	2 051	40	185	9,33	9,02
<i>Stad</i>	104	3 773	5 712	156	521	8,61	9,12
<i>Gloppen</i>	101	3 642	6 333	129	394	4,62	6,22
<i>Stryn</i>	118	3 693	5 947	123	420	5,19	7,06
Sum	2 591	105 195	166 296	2 833	8 559	5,19	5,15

Tabell 1: Oversyn over sleppte og tapte lam per kommune i 2023.

<i>Kommune</i>	<i>Sleppte storfe</i>	<i>Sleppte geit</i>	<i>Sleppte beitedyr</i>	<i>Tapsprosent storfe</i>	<i>Tapsprosent geit</i>
<i>Bergen</i>	143	3	4 196	0,00	0,00
<i>Kinn</i>	715	63	7 701	1,12	7,94
<i>Etne</i>	248	9	7 838	0,81	0,00
<i>Sveio</i>	0	0	215	0,00	0,00
<i>Stord</i>	15	11	2 552	0,00	0,00
<i>Fitjar</i>	6	29	2 509	0,00	13,79
<i>Tysnes</i>	0	0	982	0,00	0,00
<i>Kvinnherad</i>	236	143	11 090	2,97	3,50
<i>Ullensvang</i>	500	276	24 230	0,60	1,45
<i>Eidfjord</i>	61	0	7 029	0,00	0,00
<i>Ulvik</i>	169	0	5 500	0,00	0,00
<i>Voss</i>	3 507	174	33 508	0,77	2,87
<i>Kvam</i>	768	104	11 274	0,39	0,00
<i>Samnanger</i>	56	0	2 282	0,00	0,00
<i>Bjørnafjorden</i>	287	0	3 142	0,35	0,00
<i>Austevoll</i>	12	0	2 176	0,00	0,00
<i>Øygarden</i>	24	0	951	0,00	0,00
<i>Vaksdal</i>	238	182	7 646	1,26	1,10
<i>Modalen</i>	0	0	3 122	0,00	0,00
<i>Osterøy</i>	75	0	803	0,00	0,00
<i>Alver</i>	3	23	1 356	0,00	13,04
<i>Masfjorden</i>	17	36	4 256	0,00	0,00
<i>Gulen</i>	754	0	3 152	0,53	0,00
<i>Hyllestad</i>	48	0	649	0	0
<i>Høyanger</i>	672	181	3 621	0,60	1,66
<i>Vik</i>	864	318	13 554	1,27	1,26
<i>Sogndal</i>	479	651	16 846	1,88	0,92
<i>Aurland</i>	394	1 126	5 863	0,00	0,62
<i>Lærdal</i>	283	303	9 855	0,00	0,00
<i>Årdal</i>	0	0	1 451	0,00	0,00
<i>Luster</i>	1 394	500	21 753	0,86	1,00
<i>Askvoll</i>	420	268	5 171	0,24	11,94
<i>Fjaler</i>	486	614	4 719	0,62	1,14
<i>Sunnfjord</i>	3 827	402	29 689	0,81	1,24
<i>Bremanger</i>	216	46	4 089	0,46	2,17
<i>Stad</i>	1 081	422	10 988	0,93	5,21
<i>Gloppen</i>	1 432	635	12 042	1,05	0,79
<i>Stryn</i>	920	580	11 140	0,22	2,07
<i>Sum</i>	20 350	7 099	298 940	0,77	1,93

Tabell 2: Oversyn over sleppte og tapte storfe og geit på kommunenivå i 2023.



 Produsert i
Hardanger



Optima til lamminga

pH4 Gel

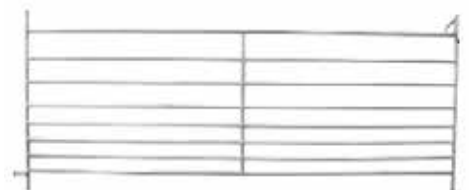
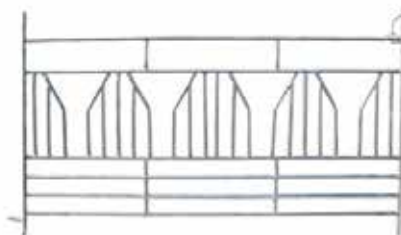
- som jur- og spenesalve
- til bruk ved fødselshjelp
- ved munnskurv

pH4 Hudvask og Hudspray for dyr
til lammebyte.

Prøv også **pH4 Mage** for dyr
ved mage- og tarmplager.

Optima Produkter AS, 5600 Norheimsund, Tlf. 56 56 46 10

www.optima-ph.no



Kellfri



VELDE MASKIN

Saudavegen 7478
5576 Øvre Vats

www.veldemaskin.no

Hege Vigre – 940 11 285
hege@veldemaskin.no

Voss | Rekneskap AS

VI BRUKER NORSK ULL



LEKNESVEGEN 259 - NO-5915 HJELMÅS
TEL. +47 56 35 78 00 – POST@ULL.NO

Har du prøvd ut våre
garnkvaliteter
i herlig norsk ull?
Ta turen til vår fabrikk
eller sjekk utvalget
og alle de lekke fargene
på nettsiden

www.ull.no



Hillesvåg

ULLVAREFABRIKK

Årsrekneskap HSG 2023

Hordaland Sau og Geit

Resultat 2023	Budsjett 2023	2023	2022
Inntekt			
Utfakturert årsmøte	40 000	34 800	
Kursavgift/startavgift gjetarhund	30 000	26 025	42 640
Medlemspeng	430 000	458 565	426 717
Inntekt kåring	165 000	234 600	167 270
Tilskot fagsamling nye/ unge bønder	50 000		
Årleg tilskot overf.drift/avl	35 000	35 000	35 000
Årleg tilskot overf.drift/gjetarhund	35 000	35 000	35 000
Leiarmøte	80 000	75 600	124 980
Annonseinntekt	45 000	47 000	44 000
Julebord		73 135	
Temakveld			7 600
Div. inntekt/purregebyr		890	260
Renteinntekt	25 000	5 574	8 292
Sum inntekt	935 000	1 026 189	891 759
Kostnad			
Lønn	160 000	137 710	136 000
Arbeidsgivaravgift	22 000	19 417	19 176
Møteutgifter	20 000	11 849	18 520
Leiarmøte/fagsamling	200 000	148 405	204 558
Fagmøter	70 000	6 297	
Julatur/Julebord		73 135	
Deltakeravgift gjetarhund	20 000	30 145	19 230
Avlsutvalet			4 265
Øyemerker	7 000	6 695	6 175
Årleg tilskot drift/gjetarhund	35 000	35 000	35 000
Årleg tilskot drift/avl	35 000	35 000	35 000
Tilskot klyppekurs	30 000	9 616	
Årsmelding	28 000	28 475	25 160
Gjetarhund NM		5 040	1 600
Premier		3 168	
Årsmøte	120 000	81 085	47 457
Kåringsklær	5 000	1 916	
Regnskapshonorar	45 000	38 809	43 048
Kontorutgifter	5 000	11 213	
Bilgodtgjersle	55 000	54 876	50 794
Reisekostnad	20 000	37 427	17 547
Diettkostnad	85 000	82 000	78 000
Reklameartikler	5 000		5 938
Kontingent		32 813	
Gåver/blomar	15 000	10 871	5 576
Diverse utgifter	5 000	10 698	6 330
Sum kostnad	987 000	911 660	759 374
Resultat	-52 000	114 529	132 385

Hordaland Sau og Geit har i mars 2023 satt kr 1.000.000,- inn på ein høgrentekonto med 1 års oppseiing. Rentene blir generert når eit år er gått, henholdsvis i mars 2024.

Årsrekneskap HSG 2023

Balanse 2023

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Eigedeler:		
Opptjent ikkje fakturert inntekt	26025	
Kundekrav	53 300	102 190
Bankinnskot	1 948 535	1 733 603
Sum eigedeler	<u>2 027 860</u>	<u>1 835 793</u>
Gjeld og egenkapital:		
Eigenkapital 1/1-2023	1 768 456	
Overskot	<u>114 530</u>	
Eigenkapital 31/12-2023	<u>1 882 986</u>	<u>1 768 456</u>
Sum egenkapital		
Gjeld		
Kreditorar	111 106	28 401
Skuldig arb.gjev.avg./skattetrekk	16 327	19 936
Skuldig lønn mm		1 000
Påkomne kostnader	<u>17 441</u>	<u>18 000</u>
Sum kortsiktig gjeld	<u>144 874</u>	<u>67 337</u>
Sum gjeld og egenkapital	<u>2 027 860</u>	<u>1 835 793</u>

Åshild Kvarekvål

Åshild Kvarekvål
Statsautorisert rekneskapsfører

Voss | Rekneskap
Autorisert rekneskapsførarselskap

Årsrekneskap HSG 2023

Hordaland Sau og Geit 2023 Fordelt på avdeling

	Budsjett 2023	Totalt	Drift	Avl	Gjetarhund
Inntekt					
Utfakturert årsmøte	40 000	34 800	34 800		
Kursavgift/startavgift gjetarhund	30 000	26 025			26 025
Medlemspeng	430 000	458 565	458 565		
Inntekt kåring	165 000	234 600		234 600	
Tilskot fagsamling nye/ unge bønder	50 000				
Årleg tilskot overf.drift/avl	35 000	35 000		35 000	
Årleg tilskot overf.drift/gjetarhund	35 000	35 000			35 000
Leiarmøte	80 000	75 600	75 600		
Annonseinntekt	45 000	47 000	47 000		
Julebord		73 135	73 135		
Temakveld					
Div. inntekt/purregebyr		890	890		
Renteinntekt	25 000	5 574	5 394		180
Sum inntekt	935 000	1 026 189	695 384	269 600	61 205
Kostnad					
Lønn	160 000	137 710	91 310	32 400	14 000
Arbeidsgivaravgift	22 000	19 417	12 875	4 568	1 974
Møteutgifter	20 000	11 849	11 849		
Leiarmøte/fagsamling	200 000	148 405	144 655	3 750	
Fagmøter	70 000	6 297	6 297		
Julatur/Julebord		73 135	73 135		
Deltakeravgift gjetarhund	20 000	30 145			30 145
Avlsutvalet					
Øyremarker	7 000	6 695		6 695	
Årleg tilskot drift/gjetarhund	35 000	35 000			35 000
Årleg tilskot drift/avl	35 000	35 000		35 000	
Tilskot klyppekurs	30 000	9 616	9 616		
Årsmelding	28 000	28 475	28 475		
Gjetarhund NM		5 040			5 040
Premier		3 168		3 168	
Årsmøte	120 000	81 085	81 085		
Kåringsklær	5 000	1 916		1 916	
Regnskapshonorar	45 000	38 809	18 404	10 202	10 202
Kontorutgifter	5 000	11 213	8 928	2 285	
Bilgodtgjersle	55 000	54 876	13 201	41 676	
Reisekostnad	20 000	37 427	30 044	7 384	
Diettkostnad	85 000	82 000		82 000	
Reklameartikler	5 000				
Kontingent		32 813		32 813	
Gåver/blomar	15 000	10 871	10 871		
Diverse utgifter	5 000	10 698	10 698		
Sum kostnad	987 000	911 660	551 443	263 857	96 361
Resultat	-52 000	114 529	143 941	5 743	-35 156

BRA UTSTYR ER HALVE JOBBEN!



NYE MASSEY FERGUSON 5S | 105-145 HK

**DEN BESTE TRAKTOREN I SIN KLASSE
– TIL ALLSIDIG LANDBRUK!**



NYE FENDT 314 | 152 HK

**NÅ MED EKSTRA KRAFT OG
KOMFORTABEL FØRERPLASS!**

**Eiksenteret
Bergen**

Liavegen 25, 5132 Nyborg
Tlf. 55 25 12 00

**Eiksenteret
Voss**

Regimentsvegen 14, 5705 Voss
Tlf. 56 52 91 30

EIK
SENTERET
eiksenteret.no



Flot slaktekvalitet på tross av varierende sommerbeite og værforhold

2023 ble et utfordrende år for sauebonden. Vårbeitet ble flere steder preget av tørke, mens sommerbeitet regnet bort. Men allikevel klarte Norturabonden å levere flotte slakt. Det ble levert 547 639 lam dete året, en nedgang på vel 40 000 lam. Tar en med nedgangen i fjor på 25 000 lam, så er det en betydelig nedgang på landsplan. Markedsandelene til Nortura er ganske stabile, så det er en generell nedgang på landsplan i saue antallet.

Middel slaktevekt i 2023 ble 18,67 Kg, som var det samme som i 2022. Middel klasse ble R (8,0) som er en bedring på 0,1. Middel fet klasse var 2/2+(5,7), som er lit magrere enn i fjor. Prosent stjernelam er lit opp og enda på 91,7%. Gourmet-lam enda på 60,9%, noe som også er litt bedre enn i fjor. Den gode slaktekvaliteten som Nortura bonden leverer, gjør at vi kan foredle disse lamma til gode, lønnsomme produkt.

Forsinka sesong

De mest intensive salgsukene er uke 35-40 (28.aug.-8.okt.). I årets sesong ble 52 % av lamma slaktet i disse ukene, mot 58% i 2021.

En videre positiv prisutvikling er avhengig av god markedsbalanse og godt salg. Det er derfor et ønske at en større del av lamma kommer till slaktning fra slutten av august til midten av oktober. Vi vet at produksjon av lam er avhengig av vær, beiteforhold og mange andre faktorer som sauebonden ikke rår over.

Vi håper likevel at mange lager en plan der målet er at en stor del av lamma skal slaktes i disse ukene i 2024.

Vegen videre

Markedsbalansen på lam er bra. I langtidsutsiktene frem mot 2028 reiner en med at det er noe lunne markedsbalanse på sau og lam. Det vil si at en trenger nye sauebønder også, for å dekke inn for de som sluter.

Oppslutningen om lammeringene er stadig økende, og er nå på over 83% av lamma som blir slaktet. Dete kommer både Nortura og bonden godt utav.

Fra mandag 1 januar øker engrosprisen og omsetningsavgiften går ned på lam. På den andre siden er det en del justeringer i slaktekostnadene og redusert verdi av ulike biprodukt som innmat. Neto prisoppgang blir derfor kr 1,53 på lam fra nyttår. Som vi har vært inne på før, øker grunntilskuddet med kr 1 pr kg og kvalitet tilskuddet går opp med Kr 20 pr lam 0+ og bedre eter nyttår.

Jeg vil benytte anledningen til å takke for samarbeidet i 2023 og ønske alle småfeprodusenter et Godt Nytt År!

Er det noe du lurer på så bare ta kontakt, både store og små spørsmål er velkomne, både lokallag og produsent!

Vennlig hilsen fra Nortura

Per Johan Lyse

Småferådgiver Nortura



Sau på beite Hardangervidda. Foto Knut Sygnetveit.

Årsmelding Etne Sau og Geit 2023

Etne Sau og geit har pr. 22.11.2022 , **70 medlemmer** (55 hovudmedlemmer, 9 husstandsmedlemmer og 6 støttemedlemmer). Nokså stabilt medlemstal men ein liten nedgang frå i fjor.

Styret:

Ledar:	Kristin Silde Frønsdal (på val)
Nestledar:	Arne Grindheim
Kasserar:	Oddbjørn Sande (på val)
Sekretær:	Øyvind Jacobsen
Styremedlem:	Vidar Aastvedt
Varamedlemer:	Martin Heggelund, Tor Arne Sandvik og Kristian Nordgård
Kåringsnemnd:	Svein Kjetil Løhaugen og Stig Morten Sørheim
Valnemnd:	Anne Elin Ljusnes Sævareid og Kari Aakra
Revisorar:	Harald Lindevik og Gunnar Løhaugen



Aktivitetar 2023

Styret har pr. 24.11.2022 hatt 9 styremøter. (nokre av dei via teams)

Ledar har hatt tre møter via teams. Leiar og Nestleiar deltok på Årsmøte på Flesland. Leiarmøte i oktober kom samtidig som norgesseriefinalen så derfor vart leiar forhindra i og stille. Vidar som styremedlem var stand-in.

16. mars vart det arrangert vårmøte på Grønstad skule. Per Johan Lyse hadde innlegg med temaet lamming. Oppmøte var nokså lite, men det vart ein fin og interessant kveld for dei som var der. Her var mange gode tips og hente, både for veteranane og for dei ferske. Slike kveldar med fagleg påfyll er både viktig og kjekt!

23. september var det kåring under bondens marknad. Det vart også i år stor suksess med mykje folk! Det var dårleg vær og det blei trangt og få plass til alle under tak eller telt. Det vart rekord på antall påmeldte lam til kåring. Heile 139 lam! Det er fantastisk! Veldig kjekt og sjå nye, lovande sauebønder som var med på kåring for fyrste gong. 17 produsentar stilte lam til kåring. Kåringsrådet til Etne er ein av dei største i vestland.

Rase	Ikke vurdert	Kåra	Kåra disp	Vraka	Sum
NKS	0	61	0	8	69
Kvit spæl	0	25	5	5	35
Suffolk	0	1	0	0	1
Farga spæl	0	22	0	4	26
GNS	0	4	0	0	4
Blæset	0	3	0	1	4
Totalt	0	116	5	18	139

Beste poenglam 2023

NKS: Olav Sølberg 170p

Kvit spel: Arne og Camilla Grindheim 161p

Beste mønstra lam

NKS: Arne og Camilla Grindheim

Kvit spæl: Sondre Lauareid Hovda

Smårasar: Arne og Camilla Grindheim

Gromværen: Arne og Camilla Grindheim



28. – 29. oktober vart det arrangert **Norgesseriefinale** i gjetarhund på den gamle jordbrukskulegarden på Tesdal i Etne, i sjå Dorthe og Lars Johan Flatebø. Dette vart arrangert i samarbeid mellom Etne sau og geit og Haugaland gjetarhundnemnd. For ei utrugelig kjekk helg! Eit fantastisk fint,men kaldt, haustvær på ein plass som var perfekt for eit slik arrangement! Her hadde me tilgang på varm stove og fasiliteter, og banen var oversiktig og bra. Det var mange kjekke deltakerar og tilskoderar, gode sauer og flinke hundar og førerar. Ordførar Mette Heidi kom for og dele ut premiar. Og sist men ikkje minst dugnadsfolket! Takk til alle som gjorde helga så bra som det den blei! Me skal vera stolte for og ha fått til dette i Etne.

Beitesesongen

Det er observert jerv på viltkamera i Etnefjellet, i området rundt Vaulo, 5 mai. SNO blei varsla.



Det var ein tørr forsommar og våt seinsommar. Varierende tap og resultat, nokre beiteområde har store tap og andre ingen tap.

Revafelling

Det vart felt 55 revar i 2022. Vandrepokalen går til delt førsteplass mellom Torbjørn Nervik og Geir Arne Eikemo. Begge har skote 11 revar kvar.

Gjetarhund

I februar arrangerte me gjetarhundkurs på Frette, sjå Oddbjørn og Randi. Henry Alvseike var kurshaldar. Dette blei ei bra helg med godt utbytte for deltakerane. Det har også i år vore godt engasjement på hundetrening! Stort sett kvar laurdag hos både Lars Ø. og Oddbjørn og Randi har det møttes folk og hundar til trening og sosialt. Nokre treningar har minstemann utpå vore 4 år og eldstemann over 60. Det lovar bra for framtida! Det har vore 19 hundar med på det mesta. Det er fortsatt plass til fleire, detta er eit lågterskel tilbod for alle som vil.

Lokal vær i toppen

Arne og Camilla Grindheim sin gammalnorsk (villsau) vær «Pillartræet» gjekk i gjennom nålauga og kom med i seminværkatalogen 2023. Følgande tilbakemelding gitt: «Kompakt og god kropp. Godt kryss. God over-og underlinje. Gode bein og klauver. Svært gode horn. Fyldig manke og ragg. Flott rasepreg.» Poeng: Kropp: 9, Beinstilling: 9, Horn: 10, Manke og ragg: 9, Rasepreg: 10, Krysshøyde: 65, Spener: 2. Detta er stas for oss sambygdingar og fortener verkeleg ein applaus!



Årsmøte

6. desember hadde me årsmøte på Åkrafjordtunet. Vestland radiobjellelag delte informasjon rundt opplegg og framgang. Audun Seilen holdt føredrag om gjetarhund.

Audun kjem til Etne i januar for og halde gjetarhundkurs for oss, så dette vart ein smakebit på opplegget der. Me gler oss!

Ellers andre årsmøtesaker, val og premi-
eutdeling.

Det vart servert julemiddag for dei om lag 25 oppmøtte.



Takk for i år!

Mvh Styret

SIKKER sank med god radio DEKNING

nå med
GPS

SIKRINGSRADIOEN er mye brukt til sank og tilsyn. Et samband med god rekkevidde og nødfunksjon tilknyttet 110 sentralen dersom uhellet skulle være ute. Kontakt oss gjerne for mer info!



Sikringsradioen AS

post@sradioen.no

www.sradioen.no

DISTRIKTSSJEFER I SØR-VEST



Harald Pedersen

Distriktssjef bank
Tlf: 982 53 911
harald.pedersen@landkreditt.no



Rune Løge

Distriktssjef bank
Tlf: 482 59 587
rune.kalvenes.loge@landkreditt.no



Jan Egil Fornes

Eiendomsmegler
Tlf: 900 79 994
janegil@landkreditteiendom.no



Aksel Fiskaa

Distriktssjef Forsikring
Tlf: 969 07 727
aksel.fiskaa@landkreditt.no



Nils Ole Svela

Distriktssjef Forsikring
Tlf: 917 92 144
nils.ole.svela@landkreditt.no



Få besøk
av en
distriktssjef!

Lokalt tilstede for bonden

Vi satser på landbruket i Vestland og har et dyktig team på distriktskontoret med spesialkompetanse på finansiering, eiendomsoverdragelser og forsikring i landbruket.

Kontakt oss for gode råd, eller for å avtale et besøk hjemme på gården.

Sjekk mer på landkreditt.no
eller ring oss på [23 00 08 00](tel:23000800)



OS

ID

Smartere framtid
for folk og dyr



Sammen inn i framtida

Å produsere nok av verdens viktigste vare – mat, mens vi samtidig beskytter felles naturressurser og tar godt vare på dyra, er blant de største utfordringene vi står overfor.

Skal vi kunne holde fram med å produsere god, sunn og sporbar mat, trenger vi verktøy og teknologi som gjør det mulig å utnytte ressursene enda bedre.

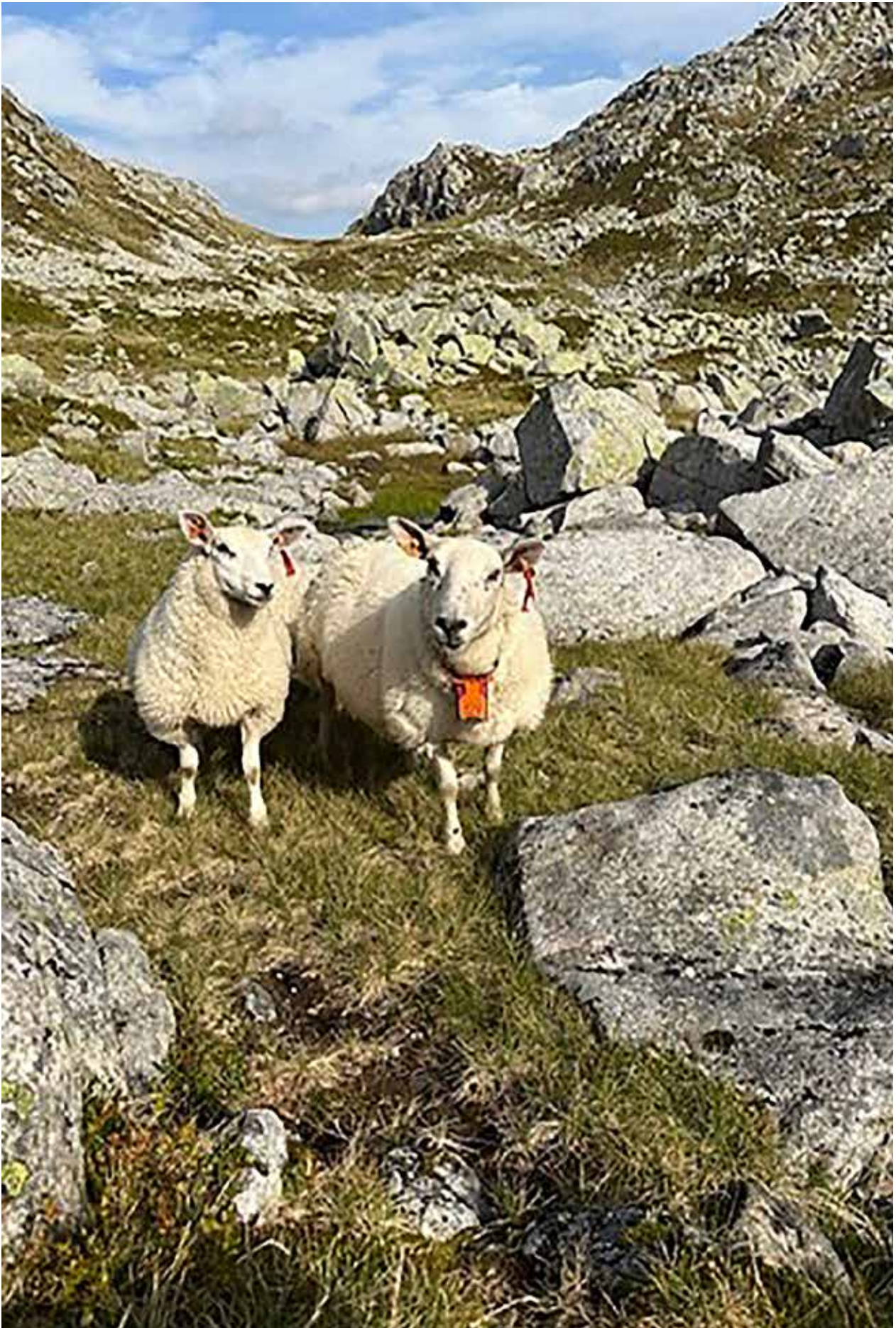
I snart 90 år har vi bidratt til at den norske bonden kan forbedre både produktivitet og lønnsomhet, og samtidig få en enklere hverdag.
Det har vi tenkt å fortsette med!



Sau på beite Hardangervidda Foto: Gunstein Sætre.



Foto: Gunstein Sætre.



Sanking av sau på beite i Kvitingen/kvam/Bergsdalen. Foto: Hege Haugen.

**Vi ønsker alle medlemmene
i Hordaland Sau og Geit
hjertelig velkommen til ditt
lokale Apotek 1**



Lokallag med medlemstal

Lokallag	Leiar	Straumpost	Medlemstal			
			2020	2021	2022	2023
Askøy	Kato Hilleren	kato.hilleren@outlook.com	37	37	36	36
Austrheim	Per-Kristian Austrheim Løvmo	pkalovmo@gmail.com	19	19	21	25
Bergen og Os	Olaug Hove Hitland	olaug_hitland@yahoo.no	57	61	57	58
Bømlo	Ola Steinsland	ola.steinsland@vlfk.no	73	74	83	84
Etne	Vidar Åstveit	siv-aastf@online.no	73	68	70	69
Fitjar	John Karsten Raunholm	john.karsten.raunholm@haugnett.no	41	41	39	39
Fusa	Leif Trygve Berge	leif.trygve.berge@nlr.no	33	34	36	36
Granvin	Aslak Såkvitne	saakvitnegard@gmail.com	23	22	22	20
Indre Hardanger	Oddmund Hildal	oddmundhildal@hotmail.com	74	72	74	70
Jondal	Erlend Brattabø	erlbra_91@yahoo.no	20	20	20	21
Kvam	Svanhild Aksnes Botnen	svanhild78@gmail.com	74	75	66	69
Kvinnerad	Karl Ingve Eide	karl-ie@knett.no	67	68	69	74
Lindås og Meland	Einar Hodneland	ehodnelandbygg@gmail.com	109	107	104	106
Masfjorden	Odd Midtbø	odh-midt@online.no	22	20	20	20
Mauranger	Grethe Hesvik	g.hesvik@yahoo.com	16	15	14	13
Osterøy	Mons Kjetil Vevle	mons.kjetil@hotmail.no	57	58	53	59
Radøy	Øvind Morken	oyvindmor@hotmail.com	86	81	73	71
Røldal	Kati Must Nybø	katiogtjerand@gmail.com	12	12	12	12
Samnanger	Sigve Frøland	sigve-f@hotmail.com	18	18	15	14
Stord	Tore Atle Sørheim	tore.atle.sorheim@akersolutions.com	55	57	56	56
Sveio	Hege Vigre	v_hege@hotmail.com	65	68	65	67
Tysnes	John Martin Dale	john.martin.dale@haugnett.no	27	23	18	16
Ulvik	Helge Tveit	helge_tveit@hotmail.com	37	38	39	39
Vaksdal	Kjetil Rødland	kroedland@online.no	26	26	25	23
Voss	Kristina Jordalen	kristinajordalen@live.no	107	106	104	102
Vossestrand	Jon Atle Jordalen	jonatle@live.no	42	43	40	43
Øygarden	Anders Morlandstø Vorland	anders_vorland@hotmail.com	51	51	53	55
27 lokallag			1321	1314	1284	1297

Gromsauen er tildelt Eiliv Veseth

Eiliv Veseth fra Osterøy er blitt tildelt hedersprisen "Gromsauen" for sin lange og gode innsats for sau og sauehald.

Hedersprisen Gromsauen tildeles annethvert år og ved utslysinga denne gangen sendte Hordaland Sau og Geit inn Eiliv Veseth som vår kandidat. Vedlagt er begrunnelsen fra Hordaland Sau og Geit som gir et godt innblikk i Eiliv sitt arbeid for sauene opp gjennom årene.

Gromsauen

Hordaland Sau og Geit ØNSKJER at årets «Gromsau går til Eiliv Veseth, Osterøy, med denne begrunnelse:

Eiliv Veseth er født i 1946 på garden Veseth på Osterøy. Her voks Eiliv opp, og i 1968 overtok han og kona Sissel garden der drifta bestod av mjølkeku og sau. I 1974 bygde Eiliv ny driftsbygning med meir plass både til storfe, gris og sau. Eiliv tenkte framover og noko med det fyrste blei dei med i væreringen, den gang ring 147 Ryggjaringen i Nordhordland

I tillegg melde (han) dei seg inn i beitelag, Norhordland beitelag same år som dei overtok garden. Etter store kraftutbyggingar midt på 1970 talet, vart eit nytt fjellområde tilgjengeleg og Eiliv og Sissel ,saman med fleire bønder frå Osterøy, flytta over og starta Søre Steinsland beitelag som ligg i Modalen kommune og grenser til Beinhelleren/ Stølsheimen der sauene på garden framleis er på sommarbeite.

Etter at fjøsen vart ombygd på 1990-talet, vart grisen bytta ut med sau. På det meste bestod flokken av 120 v. f. sau. Eiliv var også med på å bygga opp fellesbeite for mjølkeku som var i drift i mange år.

I 1968 meldte Eiliv seg inn i Osterøy Sau og Geit. Han kom med i Styret i 1970 og har hatt forskjellige verv med blant anna leiar i perioden 1982 - 1985. Eiliv vart attvald som leiar i Osterøy Sau og Geit i 2000, til han sa frå seg vervet i 2012.

I 1983 vart Eiliv valt til leiar i Hordaland Sau og Geit. (1983 – 1989)

Dette var ei tøff tid med sterke motsetjingar i sauemiljøet i Hordaland, Eiliv viste seg å være ein samlande leiar for laget. I denne perioden fekk ein også

det fyrste utbrotet av Mædie. Det etterfølgt med fleire utbrot og i denne tida og tida framover kom også Skrapesjuka. I desse åra var det ikkje lett å vara aktiv innan avlsarbeidet. Den gongen var Fylkesveterinæren nokså bestemt på at alt som gjekk på ringarbeid (væringane) i

Hordaland skulle leggest ned. Det var mange heftige møter, men til slutt klarte ein og einast om at ringane kunne fortsetje avlsarbeidet men at dei vart delt opp i regionar. I tillegg til dette kom også semin på sau på 1990 talet med fersk sæd frå sædstasjonen i Hordaland. Hadde ikkje Eiliv i lag med næringa stått så hardt på den gong hadde det gjerne ikkje vore væringar att i Hordaland.



I 1986 blei Eiliv valt inn i styret i Norsk Sau og Geit. Han var leiar frå 1991 fram til 1994. Den gong som nå gjekk mykje av tida innan for NSG med til rovdyr problematikken. Ei tid Eiliv har mange gode minner frå.

Eiliv har vore kåringsdommar i Hordaland i mange år. Fellesskapen for sauene og arbeidet innan for næringa har Eiliv brent sterkt for heile tida. Han var primus motor for å få til fellelevering av lam/sau til slakt og var med å bygde opp Osterøy lammering. Ikkje nok med det så var han opptatt av at alle skulle få dette til uansett kor du leverte. Dermed har Nortura egne leveringsdagar og KLF sine. Alle på Osterøy er med uansett adresse på mottakar. Eiliv organiserte mottak og leveringa av slaktedyr for Nortura frå starten i 2012 fram til 2021. Lammeringen og oppsamlingsplassen er og EU godkjent. Det vil sei at ein delegasjon frå EU har vert og sett på oppsamlingsplassen (huset).

Etter nærmare 50 år med aktivt arbeid for fellesskapen innan i næringa meiner Hordaland Sau og Geit at Eiliv Veseth er ein verdig representant for «Gromsauene».

Mvh
Hordaland Sau og Geit



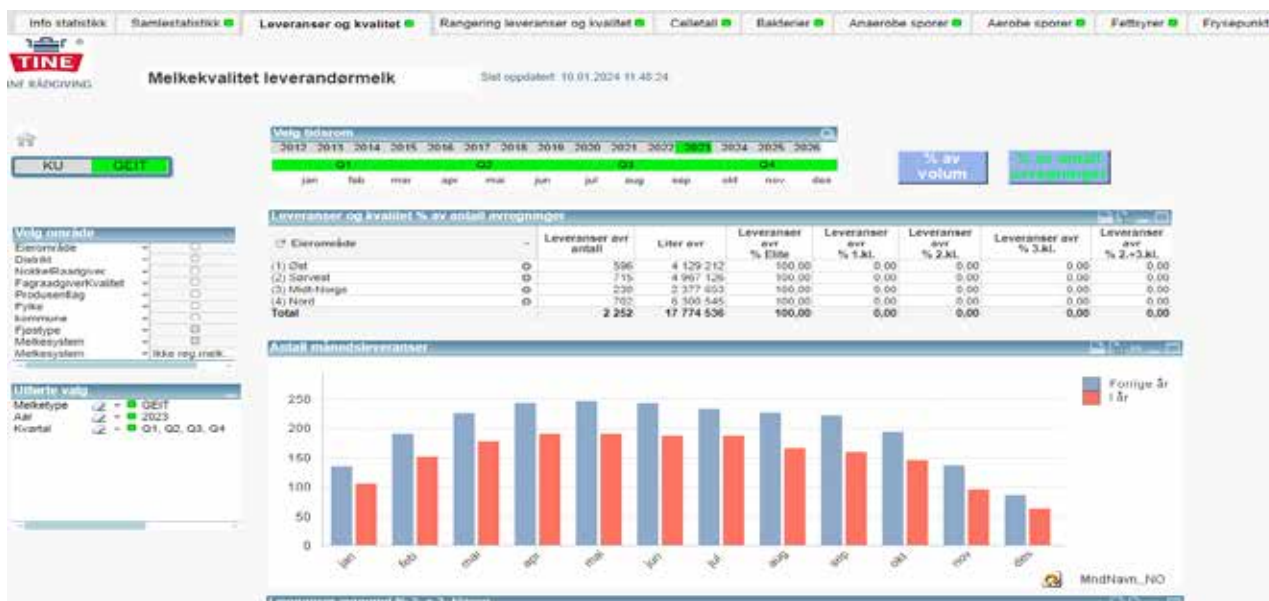
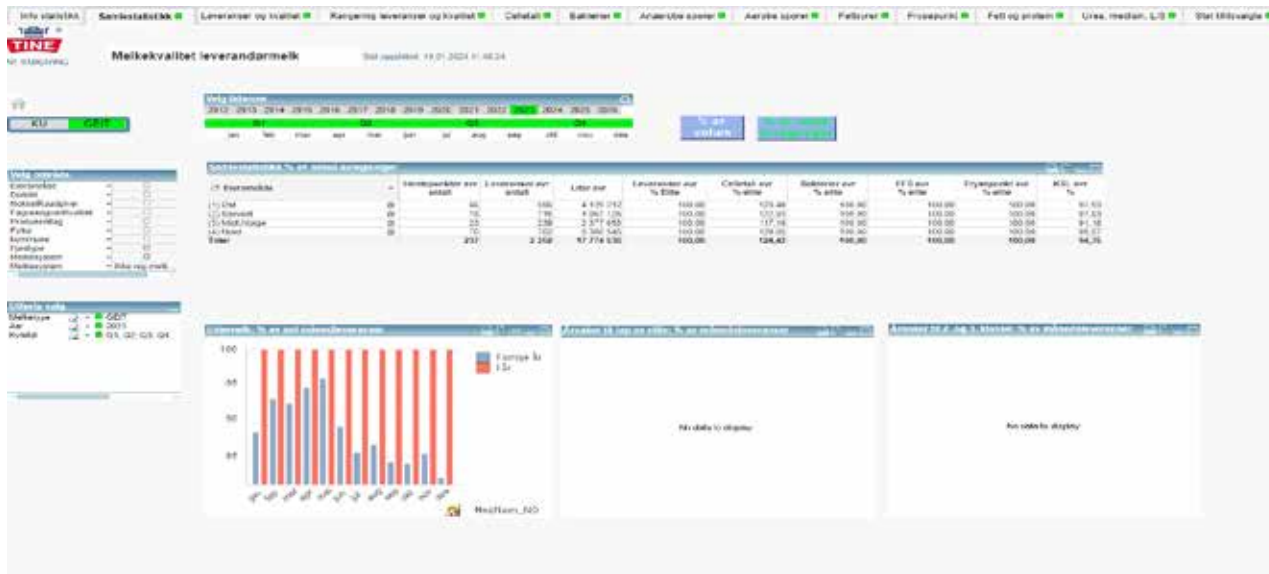
Sau på vei hjem. Sanking i kvitingen. Foto: Hege Haugen.



Foto: Kristina Jordalen.

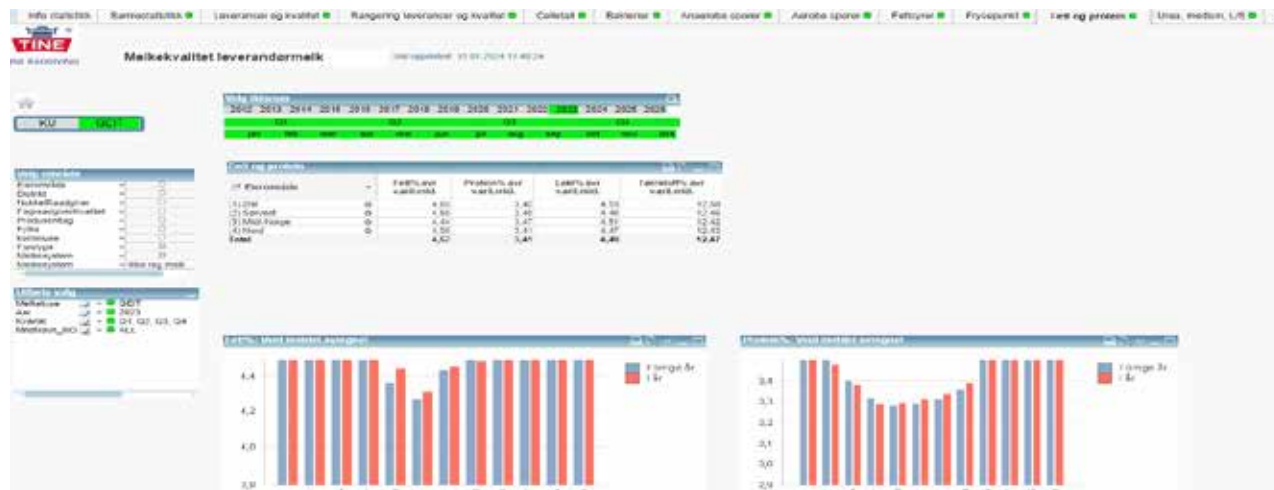
Statistikk geitemjølke 2023

Samlestatistikk kvalitet leverandørmelk (geit) 2023



Fett og Protein:

Følger melkekurven i stor grad. Mindre fett og protein når produksjonen er høyest (midtlaktasjon)

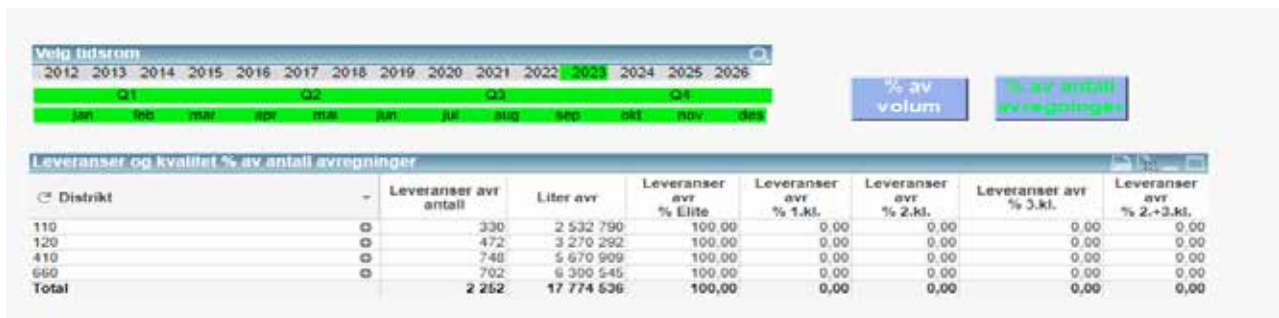


Unormal mjølk:

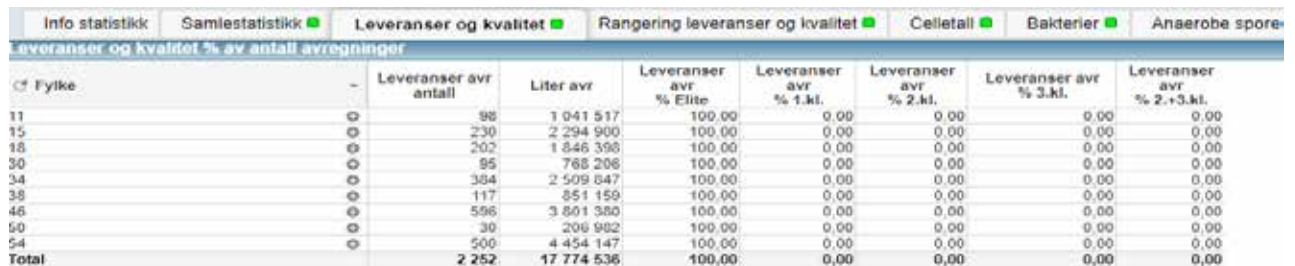
4 leveranser med unormal mjølk



Distrikt:



Fylke:



Variasjon i laktose, fett og protein i tankmelk 2023:

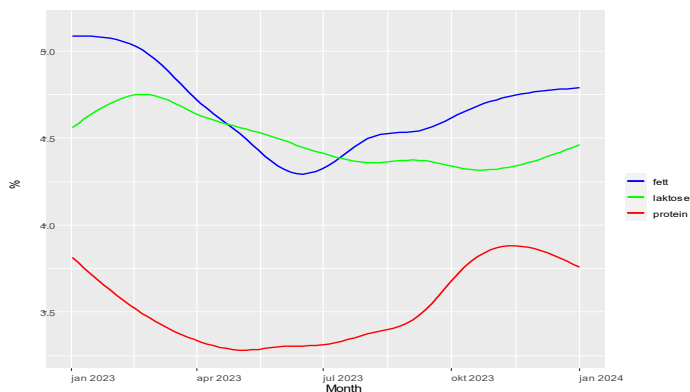




Foto: Kristina Jordalen.



Sau på beite i Herfingdalen. Foto: Grete Mariann Endal Haugland.

Regionsoversikt

Regionane har vert organisert slik i mange år. Det er komet litt kommentarar på at det ikkje sikkert at regionane er rett oppsett nå. Ola Steinsland og Karluf Håkull fekk i oppgåve å sjå på dette. Her ønskjer Styret innspel frå lokallaga om ein skal arbeide vidare med dette.

Region I: Etne, Røldal, Mauranger og Kvinnherad

Region II: Sveio, Bømlo, Stord og Fitjar

Region III: Bergen & Os, Sotra, Askøy og Osterøy

Region IV: Lindås & Meland, Radøy, Masfjorden og Austerheim

Region V: Samnanger, Kvam, Fusa og Tysnes

Region VI: Indre Hardanger, Jondal, Ulvik og Granvin

Region VII: Voss, Vossestrand og Vaksdal



Husk å bestille Sprayfo til lammesesongen

**Melkeråstoff levert av Tine
Kjøp norsk! Kjøp Sprayfo!**



**Staldren® – Et effektivt
tørredesinfeksjonsmiddel**



**Lac-Tek
lammedrikke-
automat**
Praktisk liten drikke-
automat for opp til
60 lam eller kje.



Me har plastplater i flere dimensjoner på lager Behandlingsstol



Klippebukk



Innredning



Strekkmetall

GRE~~NDA~~ SERVICE AS

5700 Voss • Tel: 56 51 09 15
Epost: post@grendaservice.no



Atle Veland
transport a.s

Dere finner oss på Facebook:
<https://www.facebook.com/AtleVelandTransportAS/>

Telefon: 480 48 720, e-post: rv.transport@rvtransport.no



Kvifor skal eg være eigar av TINE-samvirket?

- Eit samvirke som arbeider for best mogleg økonomisk resultat frå din mjølkeproduksjon
- Trygg og forutsigbar avsetning av mjølka.
- Tilgang til verdfull kompetanse i alle deler av mjølkeproduksjonen.
- Ein gunstig startpakke som ny brukar.
- Eit godt fagleg og sosialt miljø i produsentlaget.
- Eit samvirke som sikrar deg konkurransekraft og påverking vidare i verdikjeda.

Saman skaper me eit levande Norge
medlem.tine.no



Julebord Stord hotell

Hordaland sau og geit arrangerte julebord for medlemmane på Stord hotell 16.–17. des. 2023

38 personar melde seg på til dette arrangementet. Frå Masfjorden i nord til Jondal, Halsnøy og Etne i sør. Skulle sjølvstykkt ønskt at me vart fleire, men det har vist seg vanskeleg å få slike arrangement i gong igjen etter pandemien.

Etter ein felles lunsj bar det på fjøsbesøk hos familien Weum på Rommetveit. Me vart henta og bringa gratis i ein minibuss som dei hadde stilt til disposisjon. Dette viser litt av gjestfriheita me vart møtt med. Ronny Weum har saman med resten av familien over 200 vf. NKS sau. Her fekk ein informasjon om drifta, fjøsbygningen, beite og bruk av semin m.m. Fagpraten gjekk livleg unna gjennom spørsmål og svar. Det er alltid noko å læra på slike samlingar. Noko som kan vera til nytte i eigen praksis.

Etter omvisinga i fjøset gjekk turen attende til hotellet. Her kunne ein slappa av eller ta seg ein tur i Vikjo bad. Vikjo bad baud på flotte fasilitetar med 30 C i vatnet, boblebad og badstove. God medisin for saugabønder som står på seint og tidleg. Før julebordet byrja hadde me ein god sosial time i lag. Her var det quiz tevling, tipping av vekt på fenalår og tipping på tal einingar i eit godteriglas. Reine 17. mai stemninga. Det var ein svært engasjert forsamling der alle var deltakande.

Sjølve julebordet bestod av ein 4 rettes middag som verkeleg sette smakslaukane i arbeid. Kveldens toastmaster sørge for humoristiske innslag undervegs. Alle vart i overkant godt mette. Vidare utover kvelden var me samla i eit felles lokale der det ikkje var vanskeleg å få samtalene i gong. Dei som ønskte det kunne også svinga seg i dansen.



Etter ein god frukost dagen etter bar det på heimveg til kvardagen igjen. Ut frå tilbakemeldingane har det berre vore godord å høyra om julebords-samlinga. Takk til Stord hotell for proff service både under planlegging og gjennomføring.

Stolte vinnarar av quiz tevlinga.



Over: Nyfikne tilhøyrarar som fekk fagleg påfyll.

Til høgre: Gåve til Sander Weum for god informasjon om gardsdrifta.



**Julebordhelsing frå
John Karsten Raunholm**

Årsrapport om rovvilt



Årsrapport om rovvilt - Vestland fylke | M-



Statens naturoppsyn

Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01

E-post: post@naturoppsyn.no | Nett: naturoppsyn.no

Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

RAPPORT

2023

Årsrapport om rovvilt – Vestland fylke



Foto: Brunbjørn. Bilde er tek ved fotoskjul i Finland

1. Skadedokumentasjon

For 2023 er det registrert 101 kadaversaker på beitedyr i Vestland. 55 saker er registrert med ukjent årsak, 23 som ikkje rovvilt, 1 til hund, 4 til rev.

Tal kadaversaker i perioden 2019-2023:

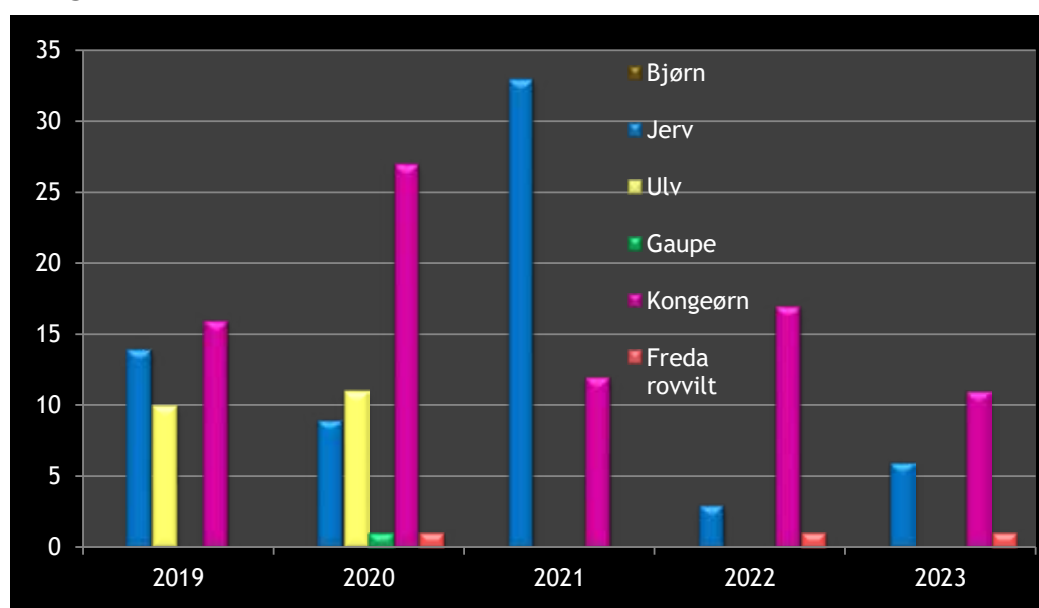
2019	2020	2021	2022	2023
114	144	183	103	101

Til dei ulike artane av freda rovvilt, fordeler kadaversakene i perioden 2019-2023 seg slik:

2019	2020	2021	2022	2023
0	0	0	0	0
14	9	33	3	6
10	11	0	0	0
0	1	0	0	0
16	27	12	17	11
0	1	0	1	1
40	49	45	21	18

Saker med status som usikker, antatt og dokumentert er med.

I diagram slik:



Førekost av freda rovvilt i 2023, registrert som kadaversaker, finn ein i desse kommunane:

Art	Austvoll	Bremanger	Gulen	Høyanger	Kvam	Luster	Voss	Sunnfjord
Bjørn								
Jerv						X		X
Ulv								
Gaupe								
Kongeørn	X	X	X	X	X	X	X	X

2. Bestandsovervaking

Jerv: 34 prøvar er levert inn for analyse for dna. Desse syner 7 ulike individ18 dna-prøvar er analysert på individ av jerv, 4 på jerv men ikkje individ, 12 som ikkje er fungerande eller anna art.

2 av jervane er død, pluss lunge og 1 tisper som vart teke ut ved ekstraordinært hiuttak.

Ind. 6330 ho død. Avliva i ekstraordinært hiuttak med ein unge i Luster kommune. Er registrert med til saman 20 prøvar frå 2020 i desse kommunane: Lesja, Skjåk og Luster. I Luster med 6 prøve 2023.

Ind. 6944 hann død. Avliva i ekstraordinært uttak i Årdal kommune. Er registrert med til saman 9 frå 2022 til 2023 i desse kommunane: Stor-Elvdal, Gjøvik, Vestre Slidre, Søndre Land og Årdal

Ind. 6348 hann død. Avliva under lisensjakt i Skjåk kommune. Er registrert med til saman 39 prøvar frå 2020 i desse kommunane Lesja, Skjåk, Lom og Luster. I Luster med 2 prøve 2023.

Ind. 6955 hann. Er registrert med til saman 21 prøvar i 2023 i desse kommunane: Luster, Skjåk og Lom.

Ind. 6783 hann. Er registrert med til saman 4 prøvar i desse kommunane: Vågå, Skjåk og Årdal

Ind. 8076 ho. Er registrert med 2 prøvar i desse kommunane Skjåk og Årdal.

Ind. 3819 ho. Er registrert med 4 prøvar frå 2019-23 i desse kommunane Stranda og Stryn.

Det er no 3 kjente hiplassar i Vestland som skal overvakst etter gjeldande instruks. Desse er overvaka i høve instruks for jerv i nasjonale overvakingsprogram.

I tillegg er det 4 hiplassar som er kjent frå før, men som ikkje lenger er med i program for nasjonalt overvaking. Dette på grunn av at det ikkje er registrert yngling der dei 10 siste åra. Desse er hiplassane har òg hatt besøk i 2023.

Dokumenterte observasjonar av jerv i Vestland.



Bilde: Syner kor det er dokumentert/antatt registreringar av jerv i 2023, pluss dna prøvar. I sirklar med tal er det fleire enn ein observasjon i same området.

Gaupe: Det er ikkje registrert familiegruppe av gaupe. Det er dokumentert eller antatt observasjonar av gaupe i desse kommunane: Luster og Årdal.

Ulv: Ingen spor eller sikre observasjonar av ulv.

Bjørn: Ingen spor eller sikre observasjonar av bjørn.

Kongeørn: Frå 2012 er kongeørn teke inn i program for nasjonal overvaking. Aktuelle område er teke ut for intensiv overvaking. Voss med omland er eit av desse områda for intensiv overvaking.

Andre kjente reirlokalteter er lagt inn i Rovbase og hekkeaktivitet i desse lokalitetane skal følgjast opp ved høve.

Det er for 2023 registrert 10 vellykka hekkingar av kongeørn i Rovbase. Det er 2 færre enn i 2022.

Fjellrev: Det er registrert 3 vellukka yngling av fjellrev i Vestland. Desse er rundt Finse.

Dokumentert førekomst av dei 4 store rovviltartane i Vestland 2023, fordelt på kommunar:

Art:	Etnø	Høyanger	Luster	Lærdal	Sogndal	Styrn	Sunnfjord	Ullensvang	Årdal
Bjørn									
Jerv	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ulv									
Gaupe			x					x	x

Dokumentasjonen er gjort med spor og bilde eller DNA.

Aktuelle nettstadar: www.miljodirektoratet.no www.rovviltportalen.no
www.rovdata.no www.rovbase.no www.scandobs.no

Rein-Arne Golf
 -Regionalt fagansvar rovviltokumentasjon i Vestland-

Etne blir NM-vertskap

Saueklipping og Ullhåndtering

27. – 28. september 2024

27. – 28. september blir det folkefest i Etne, når NM i saueklipping og ullhåndtering går av stabelen. For oss i Etne Sau & Geit er dette stort, me ser fram til å ønska saueklipparar og ullhåndtering frå heile landet velkommen.



Me har kraftsamla gode ressursar frå sauemiljøet i Etne til å vera komitè for NM-arbeidet; Arnfinn Hustoft, Anne Elin Ljusnes Sævareid, Dorthe Svantesvold, Anne Holter Vae og underteikna. Det blir mykje arbeid og mange avklaringar som skal gjerast framover, men me ser fram til å koma i gong med jobben.

Me har mange gode samarbeidspartnarar med oss i arbeidet framover og i gjennomføringa av arrangementet; Meisterskapet skal gå føre seg på kulturhuset Skakkesenteret i Etne, der alt ligg godt til rette for gjennomføringa av eit såpass omfattande opplegg. Me er svært heldige i Etne som har to store og engasjerte slakteri tett på oss, og me har fått med oss både Fatland Ølen og Nortura Sandeid på laget.

Meisterskapet blir ei svært viktig hendig her i distriktet, og me er klar for å ta i mot mange besøkande. Same helga blir også den årlege «Bondens Marknad» arrangert i Etne, ei hendig som trekk mellom 2-3000 besøkande. Med andre ord vil det bli bra folksamt og god kok i Etne sentrum denne helg.

Me gler oss over at me har så mange lokale kandidatar til konkurransane, og ser fram til å ta i mot klipparar og ullhåndterarar frå heile landet. Alt ligg godt til rette for at me i Etne skal laga eit solid show rundt saueklipparane. Dei blir stjernene denne helga.

Velkommen til Etne, 27. – 28. september!

**For Etne Sau & Geit
Vidar Aastvedt**

Fosterteller Janne Alsaker

Utfører fostertelling i Vestland.



Janne Alsaker

janne.alsaker@n-lt.no

94 88 93 74

Knarrhult har mange kvalitetsprodukt med lang levetid

Svært lette og sterke "lettgrindar" med og utan port i mange ulike lengder

Mange ulike grindar for bygging av funksjonelle lammingsbingar

Plastplater. (Suverene på forbrettet)

Rundballehekkar

Ulike typar forbrett

Kraftforautomat for storekk

Rullande forbrett (Vi har funne enklare løysingar som gir redusert pris)

Dyttehekk (Vårt svar på " Islandshekken")

Ulike typer gulv (Strekkmetall, hullrister, plastgulv)

Klauvhult stålplater for plastgulv. (Tiltak på eksisterande plastgulv for å oppnå klauvslitsje)

Marknadens mest komplette vege og sorteringsanlegg med Tru- test avlesingsutstyr.



***Sjå knarrhult.no for meir info om våre produkter
Og ta kontakt for uforpliktande tilbod.***



Knarrhult forhandler:
Sverre Gustav Birkeland

Tel: 957 923 21

E-mail:
sverre.gustav@knarrhult.no



Telespor



TELESPOR 

TELESPOR 

Radiobjella Gen4+

Vår beste Radiobjelle!

1089,-**

inkl.batteri

99,- for abonnement en sesong.

* alle priser er ekskl.mva

- * Markedets letteste bjelle
- * Passer alle klaver
- * Sporing med GNSS
- * Ingen bindingstid
- * LTE-M og NB-IoT fra Telenor

- * LoRaWAN i området med dårlig dekning
- * Nytt forbedret dødsvarsel
- * Dyrenes posisjon på web og i app
- * Over 100 000 aktive enheter i 2023
- * Mer enn 20 års erfaring med sporing



** Ta kontakt for pris ved større bestillinger

Hva leverer Nortura?

- Felles bonde-markedsmakt i forhandlinger med kjedene og prisoppgang når markedet tillater det
- Leveringsikkerhet uansett markedssituasjon og hvor du bor
- Medbestemmelse gjennom tillitsvalgte
- Ivaretar bondens interesser overfor myndighetene og i samfunnsdebatten
- Markedsregulering ved overskudd og underskudd av slakt
- Sterke bondeide varemerker
- Produktutvikling for å åpne nye markeder
- Mulighet for felles innmelding og levering av slaktedyr i en lammering
- Rådgivning og produsentmiljø

Derfor er det lurt å være medlem i Nortura!



medlem.nortura.no/smaafe/

